

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsak dan zvečer, izmika nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vsa leta 23 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vplačila naročnine se ne odira. — Za oznanila se plačuje od petorodnega petit-vrsta po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 35.

Župnik — krivoprišežnik.

Božji namestnik na Igu pri Ljubljani, župnik dr. Mauring, je bil v četrtek pri ljubljanskem deželnem sodišču zaradi hudodelstva goljufije, storjene s krivo prisego, obsojen na dva meseca težke ječe.

Duhovnik — krivoprišežnik! Že to dejstvo samo je tako, da človeka kar zazebe, zakaj v ljudskih očeh je ni večje moralne pokvarjenosti kakor če duhovnik, ki hoče biti pravni voditelj ljudstva in bi moral biti uzor pravosti, sam tako globoko pade, da kliče Boga za pričo, da govori resnico in če potem priča Boga — laže.

„Vera je podlaga pravosti, kdor ni veren, ni pošten, brez vere ni morale“ — tako in enako oznanjujejo duhovniki dan na dan, tu pa je eden izmed njih šel in je hladnega srca stopil pred razpelo in po krivem prisegel.

Župnika Mauringa je zalotila roka pravice, ali s tem še ni rečeno da je mož tudi v obče naravno slabši od različnih njegovih tovarišev, kajti če pogledamo okoli sebe, vidimo dosti Gospodovih mazilencev, ki sicer niso nikdar po krivem pričali, katerih življenje in dela pa so v pravem oziru na isti čen ne na nižji stopinji kakor življenje in delovanje krivoprišežnega iznanskega župnika dr. Mauringa.

Slučaj dr. Mauringa je pa tudi še v drugih ozirih podočen in zanimiv. Pred vsem nam kaže grozno demoralizacijo, ki jo prouzročajo duhovniki Mauringovega kalibra, duhovniki, katerim je v mislih le politika in lastna korist. Vse Mauringovo bivanje na Igu je nepretrgana vrsta večjih in manjših škandalov. Mauring je takorekoč dan na dan bil v obraz morali in dostojnosti, veri in poštenosti, a v zlic temu je večina njegovih faranov vse to mirno gledala, ne da bi se nad tem spodbudila in se zvesto pokoravala takemu dušnemu pastirju. Ali ni to

dokaz, da je bil v teh ljudeh zamoren vsak čut za pravico in spodobnost, da je oznanjevalec vere in učitelj pravosti te ljudi demoraliziral do kosti? Enake razmere vidimo tudi drugod — na svojo žalost in na žalost vseh, ki bi radi videli, da bi bilo naše ljudstvo razumno in pošteno, marljivo in krepko, varčno in pravno.

Obravnava proti dr. Mauringu nam je odprla tudi vpogled v počenjanje duhovnikov pri klerikalni gospodarski organizaciji. Dr. Mauring je imel seveda svoj konsum in svojo posojilnico. Počenjal je, kar je hotel. Organizacija služila je le nekaterim, da so jo izkoriščali in kmeta varali. Če si upa celo duhovnik falsificirati vločne knjizice, potem si je lahko misliti, v kakem stanju so te zadrage. Pri klerikalnih zadrugah počenjajo duhovniki sploh kar se jim ljubi; zato ni tam nič reda, in nič kontrole, zato je tam goljufanje na dnevnem redu in zato je bilo že toliko polomov in je šlo in še pojde toliko težko prisluženega kmetkega denarja v nič. A pomagati se ne da, ker naš kmet še svojih osebnih koristi več ne zna ali se ne upa braniti pred duhovnikom.

Dalje pa je obravnava proti Mauringu tudi z bengalično lučjo posvetila v razmere med duhovščino samo. In pokazalo se je, da so te razmere take, da se morajo človeku gabit. Dresirani v hinavščini, znajo duhovniki navadno prikrivati, kako žive med seboj. V Mauringovem slučaju se je pokazalo, da je težko kje dobiti toliko zavisti in hudobije, kakor v katoliškem taboru. Kaj je bolj karakteristično, kakor to, da je duhovnik Knific denunciral duhovnika Mauringa žandarjem in gaspravil zaradi krive prisega v ječo?

Ne da bi se hoteli s tem hvaliti ali da bi si kaj domišljevali na to, lahko rečemo, da smo imeli mi večje usmiljenje s svojim starim nasprotnikom Mauringom, kakor pa ga je imel Mauringov duhovski brat Knific. Vsak

čitatelj našega lista ve, da smo imeli z Mauringom že ostre konflikte in velike tožbe. To naše nasprotje so hoteli Mauringovi duhovski sovražniki izkoristiti in so nam že lani poslali po naših tomišelskih znancih vse podatke v zadevi Švigelj-Mauring, misleč, da bomo mi kar hiteli napasti Mauringa, ga zakopati v kazensko preiskavo in pripraviti v v ječo radi krive prisega. Toda mi tega nismo hoteli storiti, ne le, ker se nam je zdelo prenizkotno, da bi se zaradi par kronic lotili Mauringa, nego tudi zato, ker nismo hoteli vzeti na svojo dušo in na svojo vest uničenja take itak nesrečne eksistence. Sicer so nam zatrjevali možje, ki so nam prinesli ta material, da jih ni poslal župnik Knific, a verjeli jim nismo, ker je bil material tak, da ga sploh ni mogel nihče drugi preskrbeti, kakor Knific.

Ko je župnik Knific ovadil svojega sosedu in duhovskega brata župnika Mauringa orožnikom, je podprl svojo ovadbo z dokazi, ki mu jih je mogel dati le človek, ki je imel prost pristop v Mauringovo stanovanje in do njegovih stvari. Ta človek pa ne more biti nihče drugi kakor kak duhovnik. Tako so se duhovniki med seboj klali, preganjali, denuncirali in drug okrog drugega vohunili, vse zato, da bi tovariša uničili, da bi Knific, ki se ga ogiblje vsak spodoben človek, postal župnik na Igu.

Spričo temu človek pač ne more storiti drugega kakor da pljune pred to propadlo družbo. Še zverji niso tako lakomne in krute, kakor ti ljudje.

Pa še nekaj je, kar se mora pri ti priliki omeniti. Vsem, ki količkaj poznajo Mauringa, se je davno čudno zdelo, zakaj je škof Jeglič napram Mauringu tako izredno prizanesljiv. Škof je Mauringu odpustil stvari, ki bi jih nikomur drugemu ne odpustil za ves svet. Tisti škof, ki je bil napram poštenemu in neomadeževanemu župniku Bercetu krvoloč in tigresko neus-

miljen rabelj, je bil napram Mauringu pravi angelj usmiljenja, dasi je Mauringovo življenje, odkar je na Igu, nepretrgana vrsta gorostasnih škandalov, prepletena z brezštevilnimi kazenskimi obsodbami. Naj je Mauring počenjal, kar je hotel, škof se ni ganil in mu je vse prizanesel. A pač — enkrat se je škof ganil. Ko je bil Mauring v največji stiski mu je šel škof osebno — na pomoč.

To je bilo v času boja zaradi konsuma na Igu. Mi smo takrat razkriili velik škandal. Mauring je svoj čas povabil nekega moža in njegovo ženo v svoj konsum in ju je tam napajal kar se je dalo. Ko sta bila mož in žena pijana, pa se je župnik Mauring izmuznil iz konsuma in se vti-hotapil v hišo, kjer je sama spala hčerka opijanene dvojice. Mauring je poskusil dekle posiliti, a to se mu ni posrečilo, kajti dekle se mu je iztrgalo iz rok in ponoči je v sami srajčici zbežalo iz hiše. Zaradi tega razkritja je Mauring vložil proti nam tožbo in začela se je dolga kazenska preiskava. Mi smo seveda nastopili dokaz resnice, saj takih obdolžitev ne izreče nihče lahkomišeln, in smo vzlic vsemu vplivanju na prizadete stariše in različne priče ta dokaz tudi sijajno doprinesli. Mauring je svojo tožbo umaknil, brezpogojno umaknil; še do obravnave ni prišlo, tako jasno je bila v preiskavi dognana njegova krivda in resničnost naših razkritij. V tistih, za Mauringa težkih dnevih, se je pripeljal škof Jeglič na Ig. Reklo se je, da je prišel preiskovat, kaj je na naših razkritjih resnice. V istini pa je škof le prišel Mauringu pomagat. Škof je zasliševal prizadete osebe in priče, toda to zasliševanje ni bilo družega, kakor pestenje in obdelavanje v svrhu, da bi ti ljudje izpovedali Mauringu v prilog. Škof je te ljudi toliko časa ošteval, obdelaval in mrcvaril, da je mogel končno reči: cerkvena oblast nima vzroka kaj ukreniti proti Mauringu.

To je pač dejstvo, ki svedoči jasno kakor beli dan, da imata škof Jeglič in dr. Mauring med

sabo neko posebno skrivnost. To potrjuje tudi vse drugo škofovo postopanje proti Mauringu, zlasti vsa škofova čeznaravna prizanesljivost glede brezštevilnih škandalov, ki jih je uprizoril Mauring. Že način, kako je postal Mauring župnik na Igu, je sumljiv. Župnija je bila po Dolenčevi smrti že podeljena takratnemu horjuskemu župniku Petru Bohinju, a škof je Bohinca prisilil, da se je tej dobri fari odpovedal in je potem to veliko in masno faro podelil Mauringu, dasi je bilo vse polno vrednejših in starejših duhovnikov, ki so želeli priti na Ig. To so stvari, ki morajo imeti svoj prav poseben nagib in ki vsakemu nehote vsilijo vprašanje: kaj imata škof Jeglič in dr. Mauring med sabo? Intudi: Kaj ve dr. Mauring o škotu Jegliču, da se ta še svoje dolžnosti proti njemu ni upal izpolniti.

Vsa gnoloba in propalost, ki nam jo je razkrila Mauringova obravnava in obsodba, pa nas ne more premotiti, da bi ne uvaževali tragične strani tega slučaja. Na usodi, ki je zadela Mauringa, je namreč tudi nekaj tragičnega, kajti koncem koncev se dvi-ga vprašanje: „Kdo je kriv, da je Mauring tako globoko padel?“ In odgovor ne more biti drug, kakor ta: kriv je milje, v katerem je živel in deloval.

Pri neki obravnavi zaradi žaljenja časti je Mauring v največjem afektu pozabil na vse ozire in je vzkliknil tako bolešno, da je vsakega zapelo v srce: „Moja mati je moja nesreča, ker me je prisilila, da sem postal duhovnik.“

In na tem mora biti mnogo resnice. Mauring ni kak navaden kaplan, kaka neizobražena klada s tonzuro. Mauring je omikan eleganten človek z dobrimi manirami in s širšim obzorjem, vsaj bil je tak. Ko bi ta mož ne bil postal duhovnik, ko bi se bil posvetil kakemu drugemu poklicu, ki bi mu omogočal živeti med izobraženimi ljudmi, bi bil gotovo srečen in koristen član človeške družbe ter bi vzlic svojemu živemu temperamentu

LISTEK.

O nevarnosti premoženja, predvsem denarja.

(Pridiga bisagarja Janeza Debeluharja.)
Predragi v Kristusu!

Vse na svetu je minljivo. To nas uči naša sveta vera in tudi zdrava pamet nam veli tako. Vsaka stvar na svetu ima svoj žalostni konec, vse je zapisano poginu, razen človeške duše, tega bisera in stvarstva Gospodovem. Duša bo živela večno, srečno ali nesrečno, kar je odvisno od tega, kako si človek na tem svetu skrbi za posmrtnost.

Predragi v Gospodu! Ni je večje zapreke za srečno večnost, nego je posvetno blago, denar, bogastvo. Zlasti denar! Koliko ljudi je že storila ta vražja reč nesrečnih! Ako pomislim, koliko duš je bilo pogubljenih samo zaradi denarja, obide me strašna žalost. Omamili jih je mamon s svojo bleščobo, da so jim oslepele dušne oči, danes pa gore na dnu pekla in bodo gorele na veke.

Preljubi! Po mojem prepričanju je denar hudičeva iznajdba. Nikjer v svetem pismu ne beremo, da bi ga bil Bog poslal med ljudi ali ga jim ukazal delati. Tudi svetna zgodovina nam nikjer tega ne potrjuje; zato pridemo do zaključka, da ga je prinesel peklenški duh med ljudi v tistih časih, ko je še hodil med njimi v človeški podobi, kot Bog sam! Vidite, predragi kristjani, zato je denar tako silno nevaren za človeka in njegovo dušo. Kje si morete namreč misliti, da bi hudičevo delo obrodilo dobre sadove? Nemogoče je! Govore sicer nekateri, da je denar sveta vladar. Res je to, zato je pa tudi tako žalostno na svetu. Le pogledajte! Večne vojske, večni prepiri in nemiri vladajo povsod, nikjer ga ni miru, nikjer nobene sprave. Vse to, ker je denar gospodar. In pri nas v slovenski domovini. Kdo ima denar? Liberalci. Kdo dela pri nas kreg in prepri? Liberalci! Ker imajo liberalci denar, tudi nimajo nobene vere. Pa je tudi imeti ne morejo. Njih srca so omamljena z bleskom kupov cekinov in ti hudičevi odposlanci gledajo pri tem le še

vedno, kje bi še kaj premoženja dobili, v kar porabijo vsako priložnost.

Ko bi torej, predragi v Kristusu, ne bilo denarja, zavladal bi na svetu sveti mir, zakraljevala bi zlata sprava med vsemi narodi. Katoliška cerkev z rimskim papežem na čelu, je za mir in spravo med človeštvom vedno delala in lahko rečemo, da ne zastoj. Zgodovina nas uči, da je katoliška cerkev edina nositeljica miru in sprave in srečni oni, ki se zateko v njeno naročje.

Preljubi kristjani! Kot vesten vaš dušni pastir, moram skrbeti z vsemi, na razpolago mi danimi sredstvi za vaš dušni blagor, za zveličanje vaše duše. Da vas obvarujem peklenškega ognja in zapeljivosti hudiča, ki dannadan steguje svoje ostudne kremplje po vaših dušah, zaukazali so mi naš premilostni gospod škof, naj vsem polagam na srce, da se kolikor mogoče poslužujete vseh pripomočkov, ki vas popeljejo v nebeško kraljestvo. Eden glavnih pripomočkov je, da poskrbite, da vaša duša ne bo več navezana na denar. Kot vaš dušni pastir, kateremu je izročena vaša posmrtnost v roke, vas torej

prosim, oprostite svoje duše denarnih spon. To vam bo pa le mogoče, ako se docela znebite denarja. To vam bo morda sprva nekoliko težko. Vendar pomisliti morate, da se gre tu za zveličanje vaše neumrjoče duše in če vam je kaj na tem, da se boste nekaj v nebeškem kraljestvu veselili in prepevali slavo Bogu in svetnikom, občutili boste tak stud in srd do denarja, da ga boste kar od sebe metali. To zadnje se pa ne sme zgoditi; kajti primeri se lahko, da ga dobe liberalci in tako bi se kraljestvo hudičevo na zemlji le še povečalo in okrepilo. Ako bi pa še nadalje denar imeli, postanete lahko sami liberalci, odpadniki katoliške cerkve — česar vas varuj sveta Trojica! — ker kdor ima denar in naveže nanj svojo dušo, je liberalec.

Da se ne zgodi ni eno ni drugo, je najboljšo, da daste denar meni, to je svoji materi, sveti katoliški cerkvi. Tu bo najbolj varno spravljen in smete biti brez vseh nadaljnjih skrbi zanj.

Vendar pa nečem, da bi svoj denar kar meni nič tebi nič darovali sveti cerkvi. Ne, tega ne! Liberalci

bi potem trdili, da sem velikanski požeruh, da mi je mar le, kako bi se obogatil na vaše stroške. Da jim zavzem jezike in obenem vseeno uspešno skrbim za vaš dušni blagor, napravili bomo takole: Darovanje ali „ofer“ bodedo imeli vsak mesec in mora vsak prinesiti najmanj krono. Kdor bo prinesel deset kron, si ga bom zapisal in ga posebno priporočil pri našem nebeškem očetu. Mežnar bo hodil kot doslej ob nedeljah in praznikih s puščico po cerkvi, dati pa mora vsak najmanj groš, ker vi ne veste, kako se človek težko iznebi tistih črnih bakrenih kebrov, katerih se nabere cele peharje, v resnici jih je pa komaj za par goldinarjev. Razen tega bo mežnar hodil po trikrat na teden s puščico po fari in bo pobiral pri vsaki hiši. Priporočam vam, da pri tem navajate otroke na boga-boječnost s tem, da jim dajete denar, katerega naj potem spuščajo v nabiralnik cerkovnikov. To je koristno in uspešno vzgajanje otrok, združeno z gotovim zveličanjem njihove in vaše duše.

Kar se tiče maš, je tudi treba korenite preuredbe. Zdaj somaše po

ne bil krenil s prave poti. Kot duhovnik pa ni mogel biti srečen. Izgubil je najprej po vplivu svojega miljeja in splošnih razmer dotiko z izobraženimi posvetnimi krogi ki so mu bili gotovo moralna zaslomba in ko je bil enkrat omejen na duhovski in kmetski milje, je bil že tudi izgubljen. Kar je bilo v njem boljšega in plemenitejšega, je ta milje vse zadušil in zamoril. Gniloba je nalezljiva. Tako je Mauring začel moralno ter intelektualno gniti in je propadal korak za korakom ter postajal vse bolj podoben ljudem, na katere je bil navezan, kmalu potem je padel še globlje. Ko je izgubil notranjo oporo, je vsled svojega temperamenta bil izgubljen in je bilo le vprašanje časa, kdaj nastopi katastrofa.

Zdaj je prišla. A prav zdaj, ko se vse zgraža nad kloako, ki jo je pred vso javnostjo razkrila obravnava proti Mauringu, moramo dati tudi pravico kar ji gre in reči: kriv je Mauring in ostudna je ilustracija oblih duhovnih razmer, ki nam jo je podala ta obravnava, a še večja kakor individualna krivda Mauringova je krivda na tistih razmerah, ki vladajo med duhovščino v naši deželi, je kriv duhovski milje.

Hinavstvo in nestrpnost, lakomnost in gospodstvaželnost, cinizem in razuzdanost to so karakteristika tiste socijalne skupine, na katero je bil Mauring navezan; to je Mauringa demoraliziralo in ga končno pahnilo v pogubo. Kolikor višje je Mauring stal nad nivojem te socijalne skupine, toliko bolj je padel pozneje še pod ta nivo. Mauring je sicer zaslužil svojo usodo, ali krivda ne zadeva samo njega, marveč v isti meri tudi intelektualne, moralne in materialne razmere v duhovski socijalni plasti.

Pismo iz Hrvatske.

(Kakšen bo položaj v saboru? — S frankovci ali khuenovci?)

V Zagrebu, 4. oktobra.

Ko je bila 3., 4. in 5. maja na volišču potolčena khuenovska stranka, dolgoletna večina v hrvatskem saboru, je bil pod pritiskom javnega mnenja sklenjen pakt med hrvatsko-srbsko koalicijo in starčevićansko stranko, da se bosta medsebojno podpirali, verificirali medsebojno mandate in izvolili zajedniško predsedstvo sabora, da se tako zruši madjaronska vlada in se potisne ostanke madjaronske stranke z javnega poprišča. Prve dni saborskega zasedanja je bilo vključ temu paktu razmerje zelo napeto med tema dvema opozicijskima skupinama napram madjaronom, ker so le-te podpirali in hoteli rešiti virilisti, na čelu jim zagrebški nadškof.

Toda posrečilo se je vendar z združenimi močmi in s pomočjo nekaterih disidentov zmagati madjarone, zlasti pri volitvah peštanske delegacije, ko ni bil niti eden izmed njih izvoljen, da so morali kapitulirati, razpustiti svoj klub in nehati eksistirati kot stranka.

goldinarju ali še po 10 krajcarjev povrh. Ako pomislite, kolikega pomena za vaše duše je daritev svete maše, mi gotovo pritrdite, da je goldinar za eno mašo tako majhna svota, da je to plačilo naravnost sramotno. Po mojem mnenju naj bodo maše po pet kron, kar žele tudi naš premisljeni gospod knez in škof.

Cene porok, pogrebov, krstov in raznih drugih cerkvenih opravil se tudi primerno zvišajo, kar vam bom pa prihodnjič naznanil, ker doslej še nisem natančno določil tarifa, ki pa mimogrede povedano, ne bo čisto natančno določen, ampak ga bom zviševal, kolikor se mi bo v vsakem slučaju zdelo potrebno za zveličanje te ali one vaše duše.

Na ta način upam, da vas rešim hudičevih zank, ki vam tako grozno prete. Seveda, če bi bila vaše duše še vedno v nevarnosti, da zapadejo peklenskemu ognju, bom že poskrbel, da preprečim to nevarnost in tako zvalim raz sebe težko neizogibno odgovornost, ki bi me drugače čakala pred neizprosnim nebeskim sodnikom.

Da bom pa videl, kolik uspeh je imela moja današnja pridiga na vas,

Od tega časa se je znatno popboljšalo vsled naknadnih volitev razmerje glasov na korist koalicije, ki šteje sedaj 39 poslancev, Starčevićanci 19, bivši madjaroni pa 30. Koalicija ima torej relativno večino, ali ne absolutne, dasi brez dvoma reprezentira veliko večino naroda. S pomočjo osmerice velikih županov in dveh, treh virilistov bi se morda dala pri kakšnem važnem vprašanju za silo zvariti večina, ali tudi to je negotovo, zlasti pa bi se s tako večino ne mogli preprečiti predlogi, ki bi bili vloženi z namenom, da strmoglavijo novo vlado.

Koalicija je po številu najmočnejša stranka v saboru, zdatno se je zlasti okrepila, ko si je izvojevala svojo vlado, na drugi strani se je ne samo ohladilo, nego tudi nenavadno poostriilo njeno razmerje napram Frankovi stranki.

V težki krizi, ko se je splošno pričakovalo imenovanje nove vlade, so frankovci zopet stopili na plan s svojim „Argusom“ ter priobčili v svojem glasilu ono znano denunciacijo „na zgoraj“, da sta bila dva hrvatska delegata, člana hrvatsko-srbske koalicije, na obedu pri srbskem poslaniku Vučiću na Dunaju in nazdravljala kralju Petru kot „jugoslovanskemu kralju“. Radi tega se je vnela ljuta polemika med koalijskim časopisjem in frankovci.

Nato so nedavno tega frankovci in khuenovci v občinskem svetu v Zagrebu sprejeli resolucijo, naj se pozdravi kralj, kadar pride v Bosno, s prošnjo, naj se Bosna čim najpreje združi s Hrvatsko.

S to brezmiselnostjo demonstracijo se je hotela zopet vreči bomba med Hrvate in Srbe, da se razbije njihovo složno delovanje v Hrvatski, s katerim so tako nezadovoljni „oni gori“.

Končno se je na konferenci Frankove stranke, ki se je končala te dni, sprejel med glasnim psovanjem na koalicijo v starčevićansko stranko stari Khuenovec, bivši oddelni predstojnik pod Hedervaryjem, dr. Ivo Kršnjavi. Dr. Kršnjavi je izjavil v časopisih, ko je v njem nastal ta „prekret“, da mu je ideal „Velika Hrvatska v Veliki Avstriji“ in je vzkliknil: „Živela premoč Habsburžanov na Balkanu!“

Ta program je v diametralnem nasprotju z nauki Ante Starčevića, ki je vtemeljitelj današnje Frankove stranke.

Starčević je namreč iz vse duše sovražil Avstrijo in avstrijsko politiko, zato je vedno zagovarjal pravičen sporazum z Madjari a proti Avstriji.

A evo sedaj stopa najnovejši pristaš te stranke, ki brez dvoma noče biti v njej samo navadna ničla, v javnost z docela nasprotnim programom.

„Pokret“ je ta vstop dr. Kršnjavega v Frankovo stranko naznanil z velikimi črkami: „Heil dir Gross-Oesterreich“ ter priobčil citate iz spisov Starčevića in Kvaternika, primerjajoč jih izjavi dr. Kršnjavega,

da se vidi ogromno nasprotje med tem in utemeljiteljem stranke prava. Razen Kršnjavega se je mnogo najslabših bivših khuenovcev spreobrnilo v najbolj navdušene Starčevićance.

Vsi ti pojavi so silno poostriili razmerje koalicije napram Frankovi stranki. Razvila se je ljuta polemika. Radi tega je nastala opravičena bojazen, da se frankovci združijo v saboru s khuenovci ter tako strmoglavijo vlado še preje, nego bi mogel sabor kaj pozitivnega storiti glede ustavnega preporeda Hrvatske. Ako bi imela ta sloga frankovcev in khuenovcev za posledico samo razpust sabora pod sedanjo vlado, če bi ne nastale važnejše komplikacije, bi bil to najnaravnejši proces in koalicija bi brez dvoma izšla iz volitev v veliki večini, ker bi povsem izginili oni nenaravni ostanki 30 madjaronov.

Toda situacija je mnogo težja.

Madjaroni so potolčeni in razpršeni, toda njihove nade še niso zatonile. Madjaroni še imajo vedno zveze v najvišjih krogih tako v Pešti, kakor na Dunaju. Mora se pa tudi odkrito priznati, da hrvatsko-srbski koaliciji „oni zgoraj“ ne verujejo. Denunciacije o jugoslovanstvu in druge spletke so še premočne.

Dr. Kršnjavi je naglašal, ko je vstopil v Frankovo stranko, v svojem govoru zlasti svojo dinastičnost ter pripomnil, kako se „zgoraj“ ne računa s koalicijo, vsled česar je Frankovi stranki zagotovljena sijajna bodočnost.

V privatnem razgovoru v uredništvu „Obzora“ je pa naravnost imenoval generala Klobučarja kot kraljevega komisarja na Hrvatskem . . .

Ko bi se onih 30 khuenovcev odločilo, da skupno s frankovci strmoglavijo novo vlado, bi bil gotov znak, da imajo v žepu obljubo višjih faktorjev, da bo postala na Hrvatskem reakcija, ki bo jih z nasilstvom zopet dvignila na površje.

Normalna rešitev krize z enostavnim razpustom sabora in s takojšnjimi volitvami bi namreč značila njihovo končno smrt.

Zato se v koaliciji te dni resno razpravlja o bodoči situaciji v saboru. Izvedel sem, da so se zopet pojavili glasovi, naj koalicija raje paktira z ostanki madjaronske stranke, ker bi si s tem takoj pridobila gotovo večino. Ta pakt bi se mogel skleniti samo za ceno, da bi koalicija nekatero izmed madjaronov izvolila v peštanski sabor. A to bi značilo njihovo rehabilitacijo in popolno kompromitovanje koalicije pred javnostjo. Razen tega je 10 madjaronskih mandatov prepornih, ki se ne smejo verificirati. Kaj se naj napravi s temi?

Zato je prevladala v koaliciji struja, naj se zopet vpraša Frankovo stranko, je-li prekinila svoj pakt in kako bo poslovala v bodočem saboru. Koalicija zahteva od nje, naj zajamči, da ne bo z nobenimi državno-pravnimi predlogi zavirala delovanja ko-

alicije glede uvedbe svobodoumnih ustavnih reform.

Frankovci so na to odgovorili, da se ne dajo vezati glede svojega državnopravnega stališča; sedaj se glede tega izraza pismeno pogajajo.

Stvar je pa v resnici taka:

Frankovci se nikakor več nečejo kakor preje pismeno vezati na kakšen pakt s koalicijo, temveč samo ustmeno obljubljajo, da v resnici ne bodo zavirali delovanja koalicije. Oni bodo sicer vedno označevali svoje posebno stališče, (a tega jim koalicija niti ne brani), vendar pa ne bodo skušali provocirati padca nove vlade, dokler le-ta ne izvrši svoje naloge glede uvedbe ustavnih reform.

Takšnim obljubam bo končno koalicija morala verjeti, ker je to še vedno bolje, in naj nastanejo še tako težke komplikacije, kakor ako bi se sklenil kakšen pakt z ono tridesetorico khuenovcev.

Ako se postavi kraljevi komisar, se bo to zgodilo proti volji koalicije in ves odij bo pal na frankovce; oživljenje sovražnih madjaronov bi se moglo zgoditi samo z voljo koalicije, a to bi ji podkopalo vse zaupanje v narodu.

Hrvatski sabor se sestane koncem tega ali začetkom bodočega meseca. Zasedanje bo trajalo, ako bo teklo normalno, brez prekinjenja tri mesece. Še nikdar ni narod s tako napetostjo pričakoval zasedanja sabora kakor to pot.

Državni zbor.

Dunaj, 5. oktobra. Posl. Ro-bič je interpeliral železniškega ministra zaradi nedostatnih prostorov na postajališču „Sternthal“ na ptujskem polju. — Posl. Wastian je interpeliral trgovinskega ministra, naj se uvede avtomobilna poštna vožnja med Mariborom in Ptujem preko Št. Lenarta in Sv. Trojice.

Potem se je začelo razpravljati o nujnem predlogu posl. Hau-eisa, naj ostanejo meje balkanskih držav zaprte za uvoz živine v Avstrijo. Poljedelski minister grof Auersperg je zagovarjal predlog, češ, da je treba domačo živinorejo varovati pred kužnimi boleznimi, ki prihajajo z Balkana. — Proti predlogu sta govorila poslanca Seitz in Schuhmeier, ki sta opozarjala na neznosno draginjo mesa, tako da si delavci že konjskega mesa ne morejo več privoščiti. Zadnji govornik je zahteval, da se morajo odpreti ne-le meje proti Balkanu, temuč se mora pospeševati tudi uvoz mesa iz Argentine.

Pri glasovanju je bil Hau-eisov predlog sprejet z veliko večino. Na vrsto je prišel predlog posl. Kittla glede znižanja davka na sladkor. — Finančni minister vitez Korytowski je izjavil, da tudi vlada razmišlja o znižanju takega davka, toda kdaj se to zgodi, tega ne more reči. (Smeh). — Posl. grof Sternberg je rekel, da je v Avstriji korupcija najvišje kroge tako zajela, da bi ministrski predsednik

postal prva žrtev korupcije, ako bi se ji hotel zoperstaviti. Imamo ne-le kartele za železo, sladkor in petrolej, temuč celo za lim, pri katerem je izgubila svoje premoženje neka zelo visoka stoječa dama. — Pri glasovanju je nujnost dobila potrebno večino, toda pri glasovanju o celoti se je izkazalo, da zbornica ni več sklepčna, vsled česar se je seja zaključila.

Prihodnja seja bo v petek 12. t. m.

Iz odseka za volilno reformo.

Dunaj, 5. oktobra. Odsek se je bavil v današnji seji s sklepom po odseka o volilni dolžnosti. Posl. Hruby je poročal o sklepu, nakar so izrekli ministri svoje stališče. Poslanec Kaiser je predlagal globo za neudeležbo pri volitvi 3 do 100 K. Trikratna kazen ima za posledico, da volilec izgubi za šest let aktivno in pasivno volilno pravico. — Poslanec Malfatti je predlagal, da morejo o volilni obveznosti sklepati deželni zbori le v navzočnosti treh četrtin vseh poslancev in z večino dveh tretjin navzočih. Oba predloga sta bila odklonjena, sprejet pa je bil Hrubega predlog, da se prepusti odločitev o volilni dolžnosti deželnim zborom.

Prihodnja odsekova seja bo v torek 9. t. m.

Pluralna volilna pravica na Ogrskem.

Budimpešta, 5. oktobra. V večerajšnjem ministrskem svetu se je razpravljalo tudi o pluralni volilni pravici, za katero sta se zavzemala že ministri Kristoffy in Andrassy. Včeraj pa se je pokazalo, da so ministri, ki pripadajo neodvisni stranki, odločni nasprotniki pluraliteta, vsled česar je izključeno, da bi se tak zistem v doglednem času uvedel na Ogrskem.

Nemiri v Macedoniji.

Carigrad, 5. oktobra. Neprestano prihajajo poročila o grozodejstvih bolgarskih čet. Tri bolgarske čete že dalje časa grozovito gospodarijo na meji. Seboj imajo tudi mnogo bomb. Dosedaj so ubili sedem oseb. V Bitolju je baje bolgarska četa umorila 13 oseb.

Dogodki na Ruskem.

Državne finance.

Petrograd, 5. oktobra. Finančni minister Kokovcev je izročil ministrskemu predsedniku spomenico proti prekoračenju kreditov za posamna ministrstva, in v kateri posebno zahteva, da se morajo nove zahteve vojne uprave odkloniti. V spomenici izkazuje, da je državni proračun za leto 1905. ostavil 481,100.000 rubljev primanjkljaja. Sprimanjkljaji prejšnjih let je nepokritih 811 milijonov. In primanjkljaj neprestano narašča. Japonska vlada zahteva za združevanje ruskih ujetnikov 25 milijonov več, kakor je proračunjenih. Vojna

Dalje v prilogi.

bo takoj zdaj darovanje za moje t. j. svete cerkve potrebe, in upam, da se ga udeležite vsi in se natančno držite prepisov, ki sem vam jih podal. Kajti dobro veste, kaj je rekel Kristus apostolom in njih namestnikom: „Kdor vas ne posluša, mene ne posluša, kdor pa mene ne posluša, ne posluša tistega, ki je mene poslal.“ Besede moje so besede onega, čigar namestnik sem in kot verni kristjani jih morate ubogati kot božjo besedo, ki vam prihaja po meni iz božjih ust. Amen.

(Uspeh te pridige je bil krasen. Župnik se je kar krivil, ko je nesel polno vrečico denarja, nabranega pri „ofru“, v župnišče, kuharici pa pravil, da božjega kraljestva na tem svetu ne bo konec, dokler bo kaj tako vernih kristjanov, kot so njegovi farani).

R.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

XVIII.

Manfreda je peljala starega Zlatopoljca v oddaljeno sobo in ostala tamkaj ž njim več ur. Njiju pogovora

ni nihče motil, saj so bili gostje zbrani na slavnostnem obedu, s katerim je Nikolaj Kolovski zaključil turnir in sploh vsa razveseljevanja, kar jih je bil priredil. Večina gostov je hotela koj po obedu oditi, ker je skoro vsakdo želel, da prebije sveti večer v krogu svoje rodovine.

Ko so se začeli prvi gostje odpravljati, sta Manfreda in stari Zlatopoljec ravno končala svoj pogovor in sta šla skupno v Kristofovo stanovanje, resno in slovesno, kakor da gresta iskat odločitve za vse prihodnje življenje.

Stopila sta v predsobo in tu sta obstala, kajti slišala sta iz sosedne sobe Kristofov glas in koj na to glas Lukov.

„Ti si torej vse natančno tako pripravil, kakor sem ti naročil,“ je vprašal Kristof.

„Da, milostivi gospod,“ je odgovoril Luka. „Vse je pripravljeno.“

„Ključke do železnih vrat, ki zapro ves grad, si tudi razdelil?“

„Da.“

„Tudi ti si natančno zapomnil, kako moraš nastopiti in kaj govoriti?“

„Da.“

„Tudi zadržal, ki sta jo podpisala Alam Kolovski in Andrej Bosio v hiši ljubljanskega Žida, imaš pri sebi?“

„Tudi to.“

„Potem je vse v redu,“ je dejal Kristof. „Stori vse tako, kakor sem ti naročil, poplačam te kraljevsko. Vreča, polna zlata, ki stoji v moji sobi, je namenjena tebi, Luka, če mi boš zvesto služil v tej odločilni noči. In zdaj — naj mi Bog pomaga, da se mi vse posreči.“

Čim je Kristof odšel, sta vstopila v njegovo sobo Manfreda in stari Zlatopoljec. Vstopila sta tiho in previdno in zalotila sta Luko, ko je čepel na tleh, in iz različnih vrčkov zlival neke tekočine v posebno posodo. Zamaknen je bil v svoje delo tako, da se niti ozrl ni, ko so se odprla vrata. Izraz njegovega obraza je bil tak, da sta se Manfreda in stari Zlatopoljec nehote spogledala. Neko divje zadovoljstvo je odsevalo z volčjega lica Lukovega in žarel je v njegovih očeh ogenj, ki je kazal, da pričakuje nekaj izrednega, nekaj ve-

likanskega, uresničenja starih želj in srčnih upanj.

Z enim samim pogledom sta se bila stari Zlatopoljec in Manfreda porazumela. Zlatopoljec je vzel izza pasa svoje bodalo. Z enim samim skokom je bil pri Luki in ga je podrl vznak na tla, potem pa mu pokleknil na prsa in mu nastavil bodalo na vrat. Luka se tudi potem ni branil, ko ga je bilo minilo prvo presenečenje, ako ga je napad sploh presenetil. Celo nasmehnil se je in očitno je bilo, da si ne dela nobenih skrbi zaradi svojega položaja.

Manfreda je pristopila in se sklonila nad Luko.

„Povej mi, Luka, kaj je tvoja najsrčnejša želja?“

„V tem trenutku je moja najsrčnejša želja ta, da bi me nehal vi-
tez Zlatopoljec z bodalom šegretati po vratu. Jaz sem na vratu posebno občutljiv.“

„Zdaj se mi ne norčuj,“ je z resnobo ukazala Manfreda.

„Kako naj govorim resno, ko mi kleži na želodec tako težak mož,“ se je šalil Luka. „Moj želodec je najobčutljivejši del mojega telesa.“

uprava pa zahteva 17 milijonov, razen tega pa za vojaštvo, ki je pomagalo zatirati nemire, vsak mesec dva milijona, t. j. za zadnje štiri mesece 8 milijonov rubljev.

Prognanstva političnih ujetnikov.
Petrograd, 5. oktobra. Včeraj so odšli od tukaj trije vlaki političnih obsojencev v prognanstvo v Sibirijo; med prognanci sta dva duhovnika, 20 dijakov in 41 žensk. Ponoči je odšel vlak s 500 obsojenimi puntarji iz Kronštata in Sveaborga.

Bombe.
Odesa, 5. oktobra. V Tiflisu je počila na ulici bomba, vsled česar je bil en častnik ubit, en častnik in več civilnih oseb je bilo ranjenih.

Izvršene smrtné obsodbe.
Varšava, 5. oktobra. V Kronštatu so včeraj ustrelili 19 na smrt obsojenih matrozov. Mesto je mirno. — V Czenstohovu so obesili 10 oseb, ki jih je vojno sodišče obsodilo na smrt.

Roparski napadi.
Petrograd, 5. oktobra. Blizu Ufe je 40 oboroženih mož ustavilo poštni vlak. Ubili se vojaka ter ranili in zvezali vse tri blagajnike. Odnegli so 250.000 rubljev. — Pri Bombzovki pa je napadlo 7 roparjev poštni voz. Ubili so voznika in spremljevalca ter odnesli 6000 rubljev. V obeh slučajih so roparji pobegnili brez sledu.

Varšava, 5. oktobra. Revolucionarji so skušali danes oropati glavno pošto, kjer je bilo v blagajnah dva milijona rubljev. Nakana se jim pa ni posrečila.

Spremembe v italijanskem diplomatskem zastopstvu.

Rim, 5. oktobra. Ministrski svet je sklenil važne spremembe v diplomatskem zastopstvu. Med drugimi so imenovani: poslanik v Cetinju, marki Cusani, za poslanika v Brnu; poslaniški svetnik pri poslaništvu v Berlinu, Mattiolo-Pasqualini, za generalnega konzula v Budimpešti; generalni konzul v Budimpešti, Salier de la Tour vojvoda Cavello, za poslanika v Haagu; poslaniški svetnik pri italijanskem poslaništvu na Dunaju, Carloti, za poslanika v Cetinju; generalni konzul v Kaneji, baron Fasciotti, za poslaniškega svetnika na Dunaju.

Španska vlada proti cerkveni prepotenci.

Rim, 5. oktobra. V včerajšnjem ministrskem svetu je odobril kralj sodno postopanje proti upornim španskim škofom. Nadalje je sklenil ministrski svet, da izroči zadevo škofa Tuya najvišjemu sodišču. — Liberalno časopisje poziva vlado, naj takoj predloži zakon proti razširjenju duhovnih redov.

Prestolonasledstvo v Brunšviku.

Berolin, 5. oktobra. Državni kancelar knez Bülow kot minister zunanjih zadev, je odgovoril na resolucijo brunšviškega deželnega zbora, da je zanj merodajen sklep zveznega

sveta iz leta 1885., vsled česar vojvoda Kumberlanški ne more prevzeti vlade v Brunšviku.

Krvoločni kralj.
Pariz, 5. oktobra. Kralj Thany-Thai v Anamu, ki je od leta 1884. pod francosko vrhovno oblastjo, je dal pomoriti več svojih žen ter je vse starejše prince lastnoročno postreljal. Francoskega rezidenta, Auvergneja, ni hotel kralj sprejeti.

Obrtni vestnik.

Preizkuševališče za poljedelske stroje in za poljedelsko orodje. V velikem Enzersdorfu pri Dunaju se je ustanovila preizkuševalna postaja za poljedelske stroje ter za poljedelsko orodje; postaja pripada visoki šoli za poljedelstvo na Dunaju ter je v tehniškem oziru jako dovršeno urejena. Naloga instituta je, izvajati objektivne preizkušnje poljedelskih strojev ter poljedelskega orodja v ta namen, da informira kmetovalce glede izbire teh delovnih pripomočkov; nadalje pa tudi v ta namen, da nudi izdelovalcem strojev priliko, da na podlagi izvršenih preizkušenj v tem zavodu izpopolnijo svoje izdelke; končno pa se potom preizkušnje dožene tehnične kakovosti ter gospodarske koristnosti dobrih fabrikatov. O izvršnih preizkušnjah izdaja ta državni institut objektivna izpričevala. Preizkušnje se vrše v splošnem pod istimi pogoji kakor pri sličnih zavodih v inozemstvu; preizkuša se stroje in orodje na zahtevo izdelovalcev ter se pobirajo sledeče pristojbine: od predmetov v vrednosti do 100 K 30 K, do 300—60 K, do 600—90 K, do 900—120 K; za predmete v vrednosti od 900 do 1500—180 K itd. Ta nova naprava ima torej namen, na eni strani varovati kmetovalce-konsumente pred nakupom slabih strojev ter slabega orodja, na drugi strani pa omogoča obrtnikom, ki izdelujejo te vrste predmete, da prejmo po dovršeni preizkušnji v zavodu nepristranska izpričevala o kakovosti ter porabnosti svojih fabrikatov.

Seznam učilišč, katerih izpričevala upravičujejo v izvrševanje rokodelskih obrtov. Lansko leto je trgovinsko ministrstvo izdalo novo listo rokodelskih obrtov, to je onih, katere smejo pričeti izvrševati le osebe, ki dokažejo svojo strokovno sposobnost. Sposobnost se redno izpriča z učenim in delavskim izpričevalom, ki ga izda učni gospodar, odnosno obrtni delodajalec. Sposobnost za izvrševanje rokodelskih obrtov pa se o določbah obrtnega reda lahko dokaže tudi z izpričevali o dovršitvi obrtnih učilišč. Stvar trgovskega ministrstva pa je določati ona obrtna učilišča, katerih izpričevala dajejo omenjeno pravico. Državni zakonik, razposlan dne 2. oktobra, prijavlja nov seznam predmetnih učilišč. Znatno je že število obrtnih učnih zavodov v Avstriji, ki vzgajajo obrtni naraščaj za razne obrtne stroke ter izdajajo absolutno izpričevala, ali večinoma le drugi narodi in druge dežele so deležne koristi. Za nas Slovence pride v poštev v tem pogledu le umetno obrtna strokovna šola v Ljubljani, in sicer za pletarstvo, za pohištvena in stavbo mizarstvo, strugarstvo, rezbarstvo in podobarstvo. Strokovna šola za mizarstvo v Kočevju pride v poštev za mizarje in rezbarje.

začel grgrati in stiskati svojo žrtev za goltanec, kakor bi hotel Luko zadaviti.

„Govori, Luka, ali pa umri“ je vzklila Manfreda. „Kaj naj se zgodi danes po noči v sobi treh levov?“

Luka je zamižal in po kratkem pomisleku vzdihnil.

„Če me umori stari Zlatopoljec ali njegov sin, je naposled vse eno in zato ne izdam tajnosti svojega gospodarja.“

„Jaz in oče Kristofa ti jamčiva s svojim življenjem, da ti Kristof ničesar ne stori, če poveš, kaj se zgodi to noč v sobi treh levov.“

„To je že nekaj“ je menil Luka, ki ga je zopet prevzela želja, da bi pogovor zasukal na smešno stran. „A kaj je samo življenje — ko pa izgubim ugled kot zvest.“

Manfreda je udarila z nogo ob tla.

„Zdaj bodi konec takega besedovanja. Kaj se zgodi to noč v sobi treh levov?“

„Verujte mi, da vam ne morem reči drugega, nego edinole to: Bog

Nameravana preureditev določb, tiščih se telefona. Govorili smo na tem mestu že o tem, da se namerava hkratu s povišanjem nekaterih poštinih in brzovajnih pristojbin povišati tudi pristojbine za vporabljanje lokalnih telefonskih naprav. Pri tem je trgovinsko ministrstvo izdelalo načrt, čigar določila bistveno izpreminjajo način plačevanja pristojbin za vporabljanje telefona. Uvesti se namerava docela drug zistem. Sedaj plačujejo naročniki takozvano stavbno (napravno) pristojbino, ki znaša najmanj 150 K, če naročnik ni oddaljen od centrale dalj kakor 500 m, sicer pa je vsakih 100 m 30 K več. Napravna pristojbina je enkratno plačilo, ki zadene naročnika tedaj, ko se mu postavi in uredi aparat. Vrhutega je plačevati letno naročnino, ki znaša v Avstriji v vseh mestih razen na Dunaju 100 K. Letna naročnina je enaka za vse naročnike brez oziroma na to, v kolikoli meri se poslužujejo telefona in ne glede na število telefonskih pogovorov. Po načrtu, ki ga je vlada pripravila, bi dobili po vsem drug zistem. Stavbna pristojbina bi odpadla. Telefonska omrežja se razdeli po številu naročnikov v sedem kategorij. Ljubljansko telefonsko omrežje bi se uvrstilo v peto kategorijo, v katero spadajo ona telefonska omrežja, pri katerih se giblje število naročnikov med 200—500. V posameznih kategorijah določa načrt razrede, v katere se uvrste posamezni naročniki enega telefonskega omrežja, in sicer je merilo večja ali manjša uporaba telefona od strani naročnika. Kakor razvidno, je tendenca ta, da se hoče ozirjati na intenzivnost vporabljanja telefona po naročnikih. Čim češče se poslužuje naročnik svojega telefona, v tem višji razred se uvrsti. S tem hoče poštna uprava nekako posnemati one države, ki za vsak posamezen pogovor pobirajo posebno pristojbino. To se prakticira n. pr. na Nemškem in v New Yorku. Pri razredih je zopet razlikovati med telefoni v trgovinah in obrtovaliških ter med telefoni v stanovanjih. Ker je znano, da se v kupčijem poslovanju v obilnejši meri rabi telefon, določa za take telefone v načrtu znatno višjo pristojbino. Naročniki telefonskih naprav, ki se rabi v kupčijem poslovanju, bi se pri nas vrstili v razred z velikim prometom ali v razred z malim prometom. V prvem slučaju, do katerega pride, če se ne rabi telefon povprečno na dan za več ko 20 klicev, bi znašala letna naročnina 200 kron; v drugem primeru, če povprečno število klicev od strani naročnika ne presega števila deset, pa 150 kron. Pri tem se pogovorov v interurbanem prometu ter onih klicev, ki niso privedli do pogovora, ker progna ni bila prosta, ne jemlje v račun. Za telefonske naprave v stanovanjih je tarifa znatno nižja ter znaša za razred one kategorije, v katero bi bilo po številu sedanjih naročnikov uvrstiti Ljubljano, letna naročnina 130 kron.

Iz navedb v prejšnjem odstavku je povzeti, da se kategorija, v katero se uvrsti kako telefonsko omrežje, ravna po številu naročnikov onega kraja. Za uvrstitev posameznega naročnika v kak razred pa je merodajna povprečna uporaba telefonske naprave. To uvrstitev izvrši po vladnem načrtu poštna uprava po svojih organih in sicer glede dosedanjih naročnikov na sledeči način: Poštna uprava si izbere dva delavnika poljubno ter si zapomni, kolikokrat se je ob teh dveh dneh vršil telefonski pogovor vsled klicev od strani posameznega naročnika. Naročnik seveda ne bo vedel, kdaj se bo to štetje vršilo, sicer bi svoje ravnanje po tem uredil. O izvršenem štetju se pozneje obvesti. Število klicev obeh dni se nato sešteje, razdeli z dvema ter pomnoži s tristo (število kupčijskih dni v letu!) Produkt poda število letnih pogovorov ter je podlaga za uvrstitev v razred z močnim ali malim prometom. Če se dožene število pogovorov, ki ne presega 3000, se uvrsti naročnika definitivno v razred z malim prometom, sicer pa provizorično v razred z močnim prometom. V zadnjem primeru se določi definitivna uvrstitev na podlagi zopetnih štetev po preteku dveh let. Diference preplačila, odnosno premalega plačila se potem obojestransko poravnajo. Glede novih naročnikov določa načrt, da se uvrste prvotno provizorično v razred z malim prometom. Definitivna uvrstitev se potem izvede po preteku enega leta na podlagi štetja pogovorov.

To je v kratkih potezah vladni načrt. Pred vsem je opomniti, da je obremenitev, ki zadene kupčijske kroge vsled nameranih poviškov telefonskih pristojbin, naravnost ogromna. Pri telefonskih napravah, službe trgovini in obrtu, bi znašala za Ljubljano kar 100%, odnosno 50% pri malem prometu. Tako namero je pač pobijati z vso odločnostjo, tembolj, ker naročniki za tiste številne dni, ob katerih vsled poškodb ne morejo rabiti telefona, ne dobe nobenega povračila. V ostalem pa je glede novega sistema pač dejati, da je za praktično izvedbo prekompliriran. Opozarjamo le na opisano uvrščanje posameznih razredov na podlagi štetja pogovorov. Mi smo si v svesti, da bo preklonano malo postaj prišlo v razred z malim prometom. Poštna uprava ima povsem proste roke in more izbrati za štetje poljubne dneve; ne bo težko najti onih, ko se telefon rabi v obilnejši meri. Nato, da bi se mislilo na znižanje telefonskih pristojbin, računajoč z okolnostjo, da bi potem moglo v krog naročnikov večje število prebivalcev, se kani dvigniti v občutni meri plačilo za uporabo telefona. To postopanje mora neprijetno dirniti zlasti v naši deželi, ker se kljub ponovnim prošnjam, da se izvedejo nekatere živo potrebne nove telefonske proge, erar nikamor ne gane. Omenimo pri tem še dejstvo, da se za zgraditev novih prog zahteva od interesentov 30% prispevek k stroškom za napravo državnega občila, čigar uporabo je treba vrlo drago plačati. Ta zahteva je za naše kraje toliko kakor odklonitev.

Povedali smo, da bi po novem zistemu odpadli stroški za napravo posameznih postaj pri naročnikih. S tem obremenitev za prva leta v primeri s sedanjimi stroški izgubi na svoji občutnosti, seveda le pri novih naročnikih. Stare naročnike, ki so že plačali stavbno pristojbino, se hoče na ta način odškodovati, da bodo tekom prvih pet let po uvedbi novega reda plačevali naročnino v dosednji izmeri. Ta ugodnost pa v gotovih primerih odpade takoj, tako n. pr. ako naročnik odpade ali če preide postaja v druge roke. T.—k.

„Tvojih priprošenj ne potrebujem. Reci, ali imata Kristof in Marija Saloma danes po noči v sobi treh levov ljubavni sestanek?“

„Če že to veste, čemu me potem še izprašujete?“ se je hudobno rogala Luka. „Kaj se zgodi, če sva za Ljubljano o polnoči najdeta sama v zapuščeni sobi na postelji, to menda še veste izza časa, ko ste bila kraljevska hči, Kristof Zlatopoljec pa vašega očeta jetnik.“

Manfreda je zatrepetala po vsem životu, a premagala je svojo užaljenost.

„In kaj se zgodi potem, ko bo ta ljubavni sestanek končan.“

„Kaj naj se zgodi“ je menil Luka. „Ko sem bil še v samostanu, sem večkrat slišal, da je po ljubezenskem vžitku vsako bitje žalostno, izvzeti so le petelini in menihi.“

„Oče, umorite ga“ je v največjem srdu zakričala Manfreda in v tistem hipu je stari Zlatopoljec že dvignil svoje bodalo. A predno je še zamahnil, ga je Luka z nadčloveško silo pahnil raz sebe in planil na noge. (Dalje prih.)

klicev od strani posameznega naročnika. Naročnik seveda ne bo vedel, kdaj se bo to štetje vršilo, sicer bi svoje ravnanje po tem uredil. O izvršenem štetju se pozneje obvesti. Število klicev obeh dni se nato sešteje, razdeli z dvema ter pomnoži s tristo (število kupčijskih dni v letu!) Produkt poda število letnih pogovorov ter je podlaga za uvrstitev v razred z močnim ali malim prometom. Če se dožene število pogovorov, ki ne presega 3000, se uvrsti naročnika definitivno v razred z malim prometom, sicer pa provizorično v razred z močnim prometom. V zadnjem primeru se določi definitivna uvrstitev na podlagi zopetnih štetev po preteku dveh let. Diference preplačila, odnosno premalega plačila se potem obojestransko poravnajo. Glede novih naročnikov določa načrt, da se uvrste prvotno provizorično v razred z malim prometom. Definitivna uvrstitev se potem izvede po preteku enega leta na podlagi štetja pogovorov.

To je v kratkih potezah vladni načrt. Pred vsem je opomniti, da je obremenitev, ki zadene kupčijske kroge vsled nameranih poviškov telefonskih pristojbin, naravnost ogromna. Pri telefonskih napravah, službe trgovini in obrtu, bi znašala za Ljubljano kar 100%, odnosno 50% pri malem prometu. Tako namero je pač pobijati z vso odločnostjo, tembolj, ker naročniki za tiste številne dni, ob katerih vsled poškodb ne morejo rabiti telefona, ne dobe nobenega povračila. V ostalem pa je glede novega sistema pač dejati, da je za praktično izvedbo prekompliriran. Opozarjamo le na opisano uvrščanje posameznih razredov na podlagi štetja pogovorov. Mi smo si v svesti, da bo preklonano malo postaj prišlo v razred z malim prometom. Poštna uprava ima povsem proste roke in more izbrati za štetje poljubne dneve; ne bo težko najti onih, ko se telefon rabi v obilnejši meri. Nato, da bi se mislilo na znižanje telefonskih pristojbin, računajoč z okolnostjo, da bi potem moglo v krog naročnikov večje število prebivalcev, se kani dvigniti v občutni meri plačilo za uporabo telefona. To postopanje mora neprijetno dirniti zlasti v naši deželi, ker se kljub ponovnim prošnjam, da se izvedejo nekatere živo potrebne nove telefonske proge, erar nikamor ne gane. Omenimo pri tem še dejstvo, da se za zgraditev novih prog zahteva od interesentov 30% prispevek k stroškom za napravo državnega občila, čigar uporabo je treba vrlo drago plačati. Ta zahteva je za naše kraje toliko kakor odklonitev.

Povedali smo, da bi po novem zistemu odpadli stroški za napravo posameznih postaj pri naročnikih. S tem obremenitev za prva leta v primeri s sedanjimi stroški izgubi na svoji občutnosti, seveda le pri novih naročnikih. Stare naročnike, ki so že plačali stavbno pristojbino, se hoče na ta način odškodovati, da bodo tekom prvih pet let po uvedbi novega reda plačevali naročnino v dosednji izmeri. Ta ugodnost pa v gotovih primerih odpade takoj, tako n. pr. ako naročnik odpade ali če preide postaja v druge roke. T.—k.

Kje je denar?

Slike iz Šmartna pri Litiji.

Dekan Žlogar, sedaj imenovani kanonik novomeskega kapitlja, v kratkem odide od nas. Bog ga nesil: ko bi bil vendar preje šel, bi vsaj imeli že orglje, kričev pot ali pa vsaj denar, tako pa nimamo ničesar. Tako in enako se sliši iz ust slehernega farana. Mi pa pravimo: Škoda ga je, prehitro gre od nas, ker njegovo delovanje je za našo dobro stvar neprecenljive koristi. Kdo je spametoval 75 odstotkov kmetskega ljudstva naše fare, če ne Žlogar? Vsakemu delu zaslužno plačilo in tudi mi kličemo: hvala mu! Če tudi ni končal svojega dela, vendar je prišel in končal bode drugi. Ob njegovem odhodu pa hočemo podati nekaj iz zgodovine njegovega delovanja in nehanja med nami.

Leta 1902. nas je razveselila vest, da pride za dekana v Šmartno kranjskogorski župnik Anton Žlogar. Dali smo svojemu veselju duška s tem, da smo ga kar najsičajnejše sprejeli, okrasili smo hiše z zastavami, postavili slavoške, mu hiteli naproti in priredili zvečer krasno bakljado. Po samem prevzvišenem se je priredilo to slavoje. Govor presvetlega je bil ginljiv in ko novega dekana pozove z besedami: Pripelji jih nazaj! Pripelji jih nazaj! (namreč zgubljene ovce v klerikalni klev) ni ostalo nobeno oko suho. Toneta štev. II. je ta poziv vzpodbudil in šel je na delo. Sklical je obstrukcijski shod, povabil je Štefeta, dr. Žitnika in dr. Schweitzerja ter nagnal celo trumo bojažljnih kmetov skupaj, in ko je dr. Schweitzer v svojem dolgočasnem govoru jel psovati šmartniške narodniške jih primerjal z jatičnimi prikaznim, se je nadaljnje zborovanje vsed tega preprečilo. Nato se je pričelo praktično izvrševanje ukaza Toneta št. I. in pod zaščito kaplanov so se jeli napredni kmetovalci na tla pobijati in brcati. Vsled več slučajev poškodb je bila napravljena ogradba, vršila se je dolgotrajna preiskava s končno obsodbo zločincev. Dekan in Schweitzer sta se sicer trudila z najetimi pričami, ki so pod prisego lagale, vso zadevo prikriti, a ni šlo.

S tem shodom in pobojem je prišel Tone št. II. prvo svoje delovanje. Da bi se toliko več ovac nazaj pripeljalo, se je pričelo do takrat še ne običajno blatenje naprednjakov po „Domoljubu“, prizanašalo se ni nikomur, pri nekem trgovcu so nalašč kupovali riž, kateremu so primešali miš zato, da bi se kupci odvrnili od njega; neki gostilničar je bil ovađen, da je pri njem neki gost (pri zakurjeni peči) zmrznil in bil oropan, v resnici pa ga je zadela kap (kakor je dosti takih slučajev) in je šel pozneje umrl na svojem domu. Nekega učitelja so neprenehoma denuncirali, da ne govorimo o napadih na gšč. učiteljico.

Svoje delovanje je za božjo čast vneti Tone št. II. tudi pokazal s tem, da je farovž, ki ga je Lavrenčič leta 1898. s stroški 14.000 K popolnoma prezidal in prenovil, na ljubo svoji Metki in Ančki, uredil po knježje in baje z denarjem, pripravljenim za cerkvene orglje. Z lesom, ki so ga napeljali radodarni kmetje, da bi se položila tla po cerkvi, je ogradił farovško polje in posekal na sadnem vrtu vse dreve!

Prišel je čas novih občinskih volitev. Tu je bilo zopet polje odprto našemu Tonetu za plodno delovanje. Parola je bila: Župan Hostnik mi ne ugaia, ker je prebistrega uma in ako odstranim njega, spodim lahko tudi njegovega tajnika, ker mi je pokazal svoječasno roge. Zore in Knašiči tudi nista po mojem okusu, torej ven z njima. Sestavil je novo listo brez zgoraj imenovanih in hajd na delo. Ali Žlogar je delal račun brez volilcev. Vkljub temu, da mu je šla vlada dvakrat na limanice in ovrgla volitev brez tehtnih vzrokov, je Tone št. II. doživel pri tretji volitvi, česar gotovo ni pričakoval: bil je sam z vsemi svojimi kandidati izbačen iz odbora. Nič ni pomagalo, da so se pred vsakokratno volitvijo napredni kandidati kakor tudi volilci napadali po „Domoljubu“, se blatili in žalili na časti, se črnili in postavljali v zasmeh pri kmetskih volilcih, se pridigovalo 10 tednov edinole o volitvah in svarilo, naj se ne volijo kandidati nasprotnne stranke. Vse laži, ki jih je rabil Tone št. II. s svojimi kaplani ob agitaciji, so mu vzele še tisto bore malo ugleda in — pogorel je! Ubogi Tone! Toliko se je trudil, da bi izvršil nauk prevzvišenega: Pripelji jih nazaj! Pripelji jih nazaj! pa ni šlo; še tista mršava čreda, ki je sledila dosedaj svojim pastirjem čez 30 in 40 let, mu je ušla in se zatekla v liberalni hlev.

Pa dobri pastir ne izgubi poguma. Če se ponudi kozi soli, se jo zvabi k sebi. Našemu podpastirju je prišel na pomoč še nadpastir ob priliki birmovanja dne 27. maja t. l. Ponovil je v svoji pridigi, kar je Žlogar že nešteto krat zatrjeval: Orgle so naročene, so naročene, dobite jih kmalu, izdelal jih bo umetnik, umetnik, brez doklad, brez doklad! Ljudstvo pa se je sedaj uverilo, da tudi škof laže, ker že 3 leta obetanih orgel še ni in je bilo vse le pesek v oči.

S tem preidemo na glavno točko naših slik.

Mnogokrat se je na tem mestu že omenjalo o tem, a še do danes ni dobili odgovora na vprašanje: Kje je za orgle pripravljeni denar? Se je li dekan Lavrenčič lagal, ko je pred odhodom javno oznanil: Od stavbe cerkve je preostalo okoli 11000 kron; cerkveni dohodki, ki donajajo letnih 13—16000 kron, bodo v par letih dosegli toliko svoto da Vam moj naslednik postavi krasne orgle. Sedaj je že četrto leto od takrat, a orgel še ni nikjer. Torej, Žlogar, kje je denar? Ta odgovor podajte svojim faranom pred svojim odhodom, pa bo mirna Bosna, ne pa samo ljudstvo zagotavljati, da je denar v celi visokosti, kakor je bil od Lavrenčiča Vam izročen, nedotaknjen. S tem ne opravite ničesar če sujete krog sebe s psovskami po „Domoljubu.“ Mislimo, kar je cerkvenega, je tudi naše in zahtevamo pojasnila. Vemo, da se boste sklicevali na svoja dva ključarja brez ključev, katera ste poprej dobro pogostili, predno ste jima kaj v podpis dali, tako da sta toliko vedela, kaj sta podpisala kot kitajski cesar.

V „Domoljubu“ ste se obregnili ob novo ustanovljeno kmetsko posojilnico. Kdo je pa povzročil njeno ustanovitev? Ali se niste Vi, Žlogar, v svoji sveti jezi, ker ste pri volitvah tako sramotno napadali in občiniki

prikaznim, se je nadaljnje zborovanje vsed tega preprečilo. Nato se je pričelo praktično izvrševanje ukaza Toneta št. I. in pod zaščito kaplanov so se jeli napredni kmetovalci na tla pobijati in brcati. Vsled več slučajev poškodb je bila napravljena ogradba, vršila se je dolgotrajna preiskava s končno obsodbo zločincev. Dekan in Schweitzer sta se sicer trudila z najetimi pričami, ki so pod prisego lagale, vso zadevo prikriti, a ni šlo.

S tem shodom in pobojem je prišel Tone št. II. prvo svoje delovanje. Da bi se toliko več ovac nazaj pripeljalo, se je pričelo do takrat še ne običajno blatenje naprednjakov po „Domoljubu“, prizanašalo se ni nikomur, pri nekem trgovcu so nalašč kupovali riž, kateremu so primešali miš zato, da bi se kupci odvrnili od njega; neki gostilničar je bil ovađen, da je pri njem neki gost (pri zakurjeni peči) zmrznil in bil oropan, v resnici pa ga je zadela kap (kakor je dosti takih slučajev) in je šel pozneje umrl na svojem domu. Nekega učitelja so neprenehoma denuncirali, da ne govorimo o napadih na gšč. učiteljico.

Svoje delovanje je za božjo čast vneti Tone št. II. tudi pokazal s tem, da je farovž, ki ga je Lavrenčič leta 1898. s stroški 14.000 K popolnoma prezidal in prenovil, na ljubo svoji Metki in Ančki, uredil po knježje in baje z denarjem, pripravljenim za cerkvene orglje. Z lesom, ki so ga napeljali radodarni kmetje, da bi se položila tla po cerkvi, je ogradił farovško polje in posekal na sadnem vrtu vse dreve!

Prišel je čas novih občinskih volitev. Tu je bilo zopet polje odprto našemu Tonetu za plodno delovanje. Parola je bila: Župan Hostnik mi ne ugaia, ker je prebistrega uma in ako odstranim njega, spodim lahko tudi njegovega tajnika, ker mi je pokazal svoječasno roge. Zore in Knašiči tudi nista po mojem okusu, torej ven z njima. Sestavil je novo listo brez zgoraj imenovanih in hajd na delo. Ali Žlogar je delal račun brez volilcev. Vkljub temu, da mu je šla vlada dvakrat na limanice in ovrgla volitev brez tehtnih vzrokov, je Tone št. II. doživel pri tretji volitvi, česar gotovo ni pričakoval: bil je sam z vsemi svojimi kandidati izbačen iz odbora. Nič ni pomagalo, da so se pred vsakokratno volitvijo napredni kandidati kakor tudi volilci napadali po „Domoljubu“, se blatili in žalili na časti, se črnili in postavljali v zasmeh pri kmetskih volilcih, se pridigovalo 10 tednov edinole o volitvah in svarilo, naj se ne volijo kandidati nasprotnne stranke. Vse laži, ki jih je rabil Tone št. II. s svojimi kaplani ob agitaciji, so mu vzele še tisto bore malo ugleda in — pogorel je! Ubogi Tone! Toliko se je trudil, da bi izvršil nauk prevzvišenega: Pripelji jih nazaj! Pripelji jih nazaj! pa ni šlo; še tista mršava čreda, ki je sledila dosedaj svojim pastirjem čez 30 in 40 let, mu je ušla in se zatekla v liberalni hlev.

Pa dobri pastir ne izgubi poguma. Če se ponudi kozi soli, se jo zvabi k sebi. Našemu podpastirju je prišel na pomoč še nadpastir ob priliki birmovanja dne 27. maja t. l. Ponovil je v svoji pridigi, kar je Žlogar že nešteto krat zatrjeval: Orgle so naročene, so naročene, dobite jih kmalu, izdelal jih bo umetnik, umetnik, brez doklad, brez doklad! Ljudstvo pa se je sedaj uverilo, da tudi škof laže, ker že 3 leta obetanih orgel še ni in je bilo vse le pesek v oči.

S tem preidemo na glavno točko naših slik.

Mnogokrat se je na tem mestu že omenjalo o tem, a še do danes ni dobili odgovora na vprašanje: Kje je za orgle pripravljeni denar? Se je li dekan Lavrenčič lagal, ko je pred odhodom javno oznanil: Od stavbe cerkve je preostalo okoli 11000 kron; cerkveni dohodki, ki donajajo letnih 13—16000 kron, bodo v par letih dosegli toliko svoto da Vam moj naslednik postavi krasne orgle. Sedaj je že četrto leto od takrat, a orgel še ni nikjer. Torej, Žlogar, kje je denar? Ta odgovor podajte svojim faranom pred svojim odhodom, pa bo mirna Bosna, ne pa samo ljudstvo zagotavljati, da je denar v celi visokosti, kakor je bil od Lavrenčiča Vam izročen, nedotaknjen. S tem ne opravite ničesar če sujete krog sebe s psovskami po „Domoljubu.“ Mislimo, kar je cerkvenega, je tudi naše in zahtevamo pojasnila. Vemo, da se boste sklicevali na svoja dva ključarja brez ključev, katera ste poprej dobro pogostili, predno ste jima kaj v podpis dali, tako da sta toliko vedela, kaj sta podpisala kot kitajski cesar.

V „Domoljubu“ ste se obregnili ob novo ustanovljeno kmetsko posojilnico. Kdo je pa povzročil njeno ustanovitev? Ali se niste Vi, Žlogar, v svoji sveti jezi, ker ste pri volitvah tako sramotno napadali in občiniki

pisarni izrazili: Naša katoliška posojilnica ne more več biti med liberalnim odborom. Liberalci, plačajte, kar imate in vzemite ven, kdor ima kaj notri! In hajd ste odšli z blagajno k „Cofku.“ In ali niste že ob času volitev pritiskali po Vašem Cofku na volilce, ki so bili v zvezi s posojilnico? Izdajte raje izkaz stanja, da bode ljudstvo vedelo, kje je in kako je z 2000 kronicami rezervnega fonda, ki pripade ob slučaju razpustitve posojilnice ubožnemu zakladu, da se ne bode zopet povpraševalo: Kje je denar?

Blebetate tudi po „Domoljubu“ o praznih blagajnah. Kdo jih je pa izpraznil? Ni li imela več let klerikalna stranka vse javne urade pri nas v rokah? In ali niste imeli Vi Tone št. II. povsodi vrhovne oblasti? Pojasnite rajši še, kako je to, da se je dotaknilo volilo pred 14 leti umrle gospe Katarine Hänke, katere glavnica je bila določena samo za vsakoletno porabo obresti za nabavo šolskih potrebščin revnim otrokom.

Sedaj se baje pobira po hišah prispevkov za nov križev pot. Spominjamo se pa, da je pred 25 leti neka umrla „Špela“ volila za križev pot 1000 kron, pred 20 leti umrla kuharica duhovnika Kozjeka Urša pa 3000 kron v ta namen. Kje je pa ta denar z obrestmi? Pri tem beračenju pridejo še na vrsto škofovi zavodi, bera za kaplana, bera za beneficijata, bera za novega mežnarja in bera za starega mežnarja. Slednjemu, kateremu ste na ljubav Vaše Metke kruh odvzeli in ga na cesto vrgli, da je sedaj brez službe, še tega ne privoščite, kar mu usmiljeni ljudje prostovoljno dajo, da lakote ne gine. V svoji hudobnosti niste mogli drugače, nego da ste s prižnice svarili ljudi, naj mu ničesar ne darujejo. Ali ste že pozabili Tone št. 2. na veliki ponedeljek, ko je deputacija kakih 100 kmetrov šla v farovž s solznimi očmi in vzdignjenimi rokami prosit, da naj mežnar še ostane na svojem mestu, nakar ste Vi brezsrčno odgovorili, da mora iti, „ker se ženske ne zastopijo.“ In veste, kaj ste s tem doslegli? Poprej tako ponižni, krotki možje so bili vsled Vaše brezsrčnosti toliko razdraženi, da so Vam zabrusili v obraz, da Vi niste božji namestnik, da Vam ni treba več o božjem usmiljenju pridigovati in tudi ne maše s srdom brati!

Naposled se je skušalo v „Domoljubu“ boljše rečeno „Lažljubu“ streljati iz „Sent Vida“ na naše prekrisno gasilno društvo, osobito na načelnika, podtikajoč mu nezasižane zločine z namenom mu škodovati in povzročiti razpor v onem društvu, v katerem vlada čez 20 let sloga med udi obeh strank in katerega smoter je bližnjemu pomagati.

S tem smo podali nekaj slik o delovanju novodobnih namestnikov Kristusovih, da se vidi, kje so iskati vzroki, da vera peša!

Glasovi z Jesenic.

Obč. odborništvo je odložil jeseniški podžupan Romavh radi osebnih preprič. Na njegovo mesto pride namestnik Jakob Vovk.

Zopet lažejo. Zadnjič smo klerikalni kliki odkritosrčno povedali, da bomo vse klerikalne predloge v obč. odboru odklanjali, če se bodo zlorabljali v strankarske namene, kakor so to napravili s socijalnim odsekom. Torej le pod takim pogojem, ne pa brez vzroka, kakor je poročal v soboto znani lažnjivi dopisnik „Slovenca“, ki je slučajno tudi član obč. odbora. Tako premissljeno hujskanje ljudstva se pač ne strinja z nauki Kristusovimi!

Socijalni odsek je zaspal. Z velikanskim ropotom je spravila klerikalna stranka na dan predlog o izvolitvi socijalnega odseka. Veliko govorenja je vzbudil v občini in tudi nepotrebne bojazni. G. Pongratz je vložil rekurz, a ga je po znani seji, kjer je napravil odbornik Zabukovec županu dolgovozno pridigo, zopet preklekal ter tudi naznanil svoj izstop iz odseka. Ko so klerikalci uvideli, da celo njihovi pristaši a la P. Rozman in J. Klinar nastopajo proti odseku, so se lepo skrčili in poskrili in danes spi socijalni odsek spanje pravičnega. Napraviti so mislili velikansko reklamo za svojo bisago, ki pa se jim je tako sijajno ponesrečila, da se načelnik odseka niti ne upa sklicati seje. Lahko je hujskati delavstvo, toda za delavstvo res kaj storiti je pa že dokaj težje, gospod Zabukovec!

Nov lavorov venec si je spletel župnik Zabukovec s svojim neotesanim postopanjem pri pogrebu želez. uslužbenca Prosenca. Kakor puran je bežal pred rdečim trakom na vencu in imenitni Kristusov naslednik je imel dovolj trdo srce, da ga ni ganila solza osirotele žene in hčere, da bi bil spremil ponesrečenca k zadnjemu počitku. Ljudstvo in osobito železničarji, zapom-

nite si to brezsrčno postopanje katoliškega duhovnika.

Nemštvo, ki je imelo svoj centum pri gradbenem vodstvu, se je začelo poslavljati z Jesenic. Pred kratkim je odšel z Jesenic inženir Maks, ki je bil duša tukajšnega nemškega gibanja. Delal je na tihem, a vstrajno, drugače pa je bil inteligenten mož, ki je imel več v mezinu, kakor pa imata nemška izziivača stari in mladi Quereh v glavi, ki pa še vedno strašita po Jesenicah.

Šolsko vprašanje je prišlo sedaj z dnevnega reda. Vlada čaka in občina čaka, nemška šola se bo pa polnila. Treba bo že enkrat nekaj odločnega storiti.

Šolski pouk se začne v ponedeljek, 8. t. m., ker je bila šola na Jesenicah radi otroškega kašlja tri tedne zaprta.

So že začeli. Kdor je videl novi kolodvor na Jesenicah, je takoj uvidel, da je vse premajhno in da bo treba v par letih na vseh koncih in krajih popravljati in razširjati. Sedaj bodo razširili restavracijo, ki je zlasti za zimski čas popolnoma nezadostna. Prizidali bodo v ozadju za nekaj metrov. Ne bo dolgo in čuli bomo, da razširjajo skladišče in železniški tir.

Na Koroški Beli ima prost. gasilno društvo dvojezično društveno štopiljo. Človeku se kar milo stori, ko čita pri slovenskem društvu v popolnoma slovenskem kraju „Freiwilige Feuerwehr“. In potem naj zahtevamo od vlade, da rešpektira naš materni jezik!?

Pogreb umrlega Jak. Janša, posestnika in les. trgovca na Dovjem je bil v nedeljo, 30. pr. m. mnogobrojno obiskan, v znak, kako priljubljen je bil mož v celi okolici. Pogreba so se udeležila vsa okoliška slovenska društva, med njimi jeseniški Sokol, ki mu je tudi zapel nagrobno. Naj v miru počiva vrli narodni mož!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. oktobra.

— „Mir“ o „Slovencu“. Celovški „Mir“ prijavlja v danes došli številki članek, v katerem navaja nečuvna sramotjenja koroških Slovencev, ki so bila zadnji čas obelodanjena v „Slovencu“ in izjavlja potem to-le: „Tako satansko zlobno, farizejsko hinvasko in hkrati brezmejno ošabno doslej še ni pisal noben slovenski list. Gospode, ki so za „Slovenčev“ pisavo odgovorni, naj bo sram takega glasila. Naj bodo prepričani, da na ta način ne bomo prišli nikdar več skupaj in da se na ta način izpodbijajo temelji, da bi stranka, ki trpi tako infamno pisavo svojega glasila, kedaj postala veslovska stranka. Naj torej tem Lampijadam napravijo že enkrat konec, če hočejo, da bomo še naprej ločili osebo enega pobesnelega žurnalista od cele stranke in zlasti od ostale duhovščine. S psovanjem, terorizmom in obrekovanjem nas Korošcevi ne boste nikdar dobili pod svoj podplat, to si zapomnite enkrat za vselej! Če ne verjamete, učila vas bodo dejstva!“

— Versko stališče ljubljanskega škofa je zelo omajano, odkar si je vtepel v glavo, da njegovi nesrečni zavodi morajo in morajo funkcionirati. Ta stavba dela škofa sivelase in groznih skrbí, a spametovati se škof ne da. Kot pristen Gorenjec je trmast do skrajnosti in mu tudi krivice, ki jih dela vsenaokrog, ne teže prav nič srca. Za škofove zavode se nabira na vseh oglih in koncih. Duhovščina pritiska na šolske otroke, naj dajo v ta namen, odraščene molze po spovednicah in prižnicah in kose človeku približuje zadnja ura in grenka smrt, obdeluje od škofa Jegliča nahujskani dušni pastir svojo žrtev, dokler ne izžme iz nje zaježjenih stotakov in tisočakov. No to naposled še niso take krivice. Krivica pa je sledeča. Vsak župnik mora brati vsak sopraznik, katerih je okoli dvajset v letu, brezplačno mašo za vse žive in mrtve župljane. Take so starodavne cerkvene odredbe in naredbe, ki so veljale tudi v ljubljanski škofiji, dokler ni bilo na škofovski prestol Antona Jegliča. Ko je ta začel beračiti za svoje zavode, se je med drugim najprej spravil na brezplačne maše ob sopraznikih in zapovedal po vsej škofiji, da mora vsak župnik brati ob sopraznikih plačano mašo in kolikor dobi zanj, poslati njemu za njegove zavode. In kapali so in ka-

pajo stotaki in tisočaki v prazno škofovo blagajno, duše v vicah pa trpe muke, ki so po naukih katoliške cerkve še hujše od peklenskih; pa tudi še živi katoličani so prikrajšani za nebroj milosti, ki bi jih bili sicer deležni, če bi se brale ob sopraznikih zapovedane brezplačno maše, ki so po naukih katoliške cerkve brezmejne in neprecenljive vrednosti. Škofu pa to še ni bilo dovolj. Dal je po svoji škofiji skrčiti ustanovne maše in zopet je odpadlo precej denarja v njegov žep. Kakor prejšnji slučaj je tudi ta vnebovpijoča krivica, ker se denar, določen za ustanovne maše, ne sme porabiti v druge namene, pa naj bodo ti tudi zavodi ljubljanskega škofa. Tudi tukaj so duše v vicah prikrajšane za brezmejno množino milosti, pa tudi še živi katoličani, ker so ustanovne maše mnogokrat določene za živo in mrtvo sorodstvo. Koliko pograbi škof na račun zveličanja duš v vicah in še živih katoličanov, je razvidno iz zadnje številke „Ljubljanskega škofijskega lista“, kjer beremo, da je od 1. januarja 1906 do srede aprila 134 župnij poslalo 4893 K 75 v kot znesek za plačane maše ob sopraznikih, 73 župnij pa od skrčenih ustanovnih maš 4968 K 98 v, skupaj torej 9862 K 73 v! Ako pomislimo vse to, pridemo nehoti do zaključka, da je versko stališče ljubljanskega škofa zelo omajano. Mož gotovo na noben način ne verjame, da maša kaj koristi, sicer bi ne izdajal takih ukazov in ne jemal takih svot. Ako pa škof verjame, da ima maša neprecenljivo vrednost, kot uči njegova vera, potem uganja prave rope na lasti duš v vicah in živih katoličanov. Samo to dvoje je mogoče, tertium non datur.

— „Duh časa“ je prevzel novomeškega kapiteljskega vikarija, ki je obenem urednik „Dolenjskih Novic“, v taki meri, da je priobčil v svojem listu to-le notico: G. dr. Frančišek Detela, šolski svetnik in c. kr. ravnatelj višje gimnazije v Rudolfovem, je upokojen na lastno prošnjo. Pri tej priliki mu je bil podeljen naslov vladnega svetnika. — Najbolj zagrizeni nasprtnik mora gosp. svetniku priznati poleg mnogoobsežne učenosti najnatančnejšo vestnost ter neumorno vsestransko delavnost na šolskem polju, bogato venčano z mnogoštevilnimi najlepšimi uspehi v korist zavoda in učeče se mladine, kateri je bilo četrto dober in moder vzgojitelj!

In temu dosledno mora vsa do priznati, da so ga vladni krogi s tem imenovanjem krivično prezrli. Seveda, ko bi bil protiverskega mišljenja in neznčajne nedoslednosti, potem bi zadobil odlikovanje kolikor le mogoče visoko. Pri nas res prav nič več ne veljajo vrline in delo, ampak le strankarstvo in osebne zveze pomagajo temu ali onemu višje. Duh časa! Mož, kdor mu klubuje in gre za svojimi vzori in dolžnostmi nustrašno dalje! Ta osebna zavest gospoda svetnika in to odkrito priznanje vseh, ki ga imajo čast poznati, je zanj največje in najlepše svetno odlikovanje. Dal Bog, da je uživa še dolgo! — Ta notica je navidezno naperjena proti vladi, pravi njen namen pa je, dati Šukljetu pošteno brco. Šuklje in Detela sta kolega in sta služila skupaj v Dunajskem Novem mestu kot profesorja. Šuklje je bil odlično protiverskega mišljenja in neznčajne nedoslednosti in je postal že davno hofrat, Detela pa, ki je bil vedno verskega mišljenja in značajne doslednosti je po dolgem službovanju postal leregierungsrat. Če se primimerja Detelova karjera s Šukljeto, se mora človek res razjeziti in prav dati „Dolenjskim Novicam“, dasi se mora na drugi strani priznati, da je Deteli podeljeno odlikovanje primerno njegovemu činovnemu razredu.

— Zopet značilen čin škofovega tiranstva. Pisali smo že zadnjič o kričečih razmerah med škofom in njegovimi podložniki, če se ti nočejo dati terorizirati škofovemu strastnemu nasilstvu, ampak sledijo temu,

kar se sklada z njih vestjo. Ne bomo pozabili grdih krivic, ki jih mora trpeti kot žrtev škofovega tiranstva pravnik Kalan, ker ni zadosti javno deloval za škofovo politiko in se mu je zato odrekla ordinacija. Opraviti imamo sedaj s slučajem, ki zopet jasno kaže škofov program: pridobivati duhovnih ljudi, ki se bodo vmešavali v politiko in jim zabraniti vsako možnost, odstopiti od tega nasilstva, čeprav trpi na tem duhovniška služba. Iz semenišča v Ljubljani je pred dvema tednoma izstopil bogoslovec A. G. iz tehtnih vzrokov. Ko je pa naznanil svoj izstop vodstvu duhovnega semenišča, ga je isto na vse zvite načine po tri in polurnem prigovarjanju prisililo, da je vložil na „Ergänzungsbezirkskommando“, kjer je že prosil za vsprejem k enoletnim prostovoljcem, proti lastni volji pismen preklic, katerega je, ker ga je vodstvo prisililo do tega koraka, takoj drugi dan ustmeno preklekal. Ta ustmena izjava se je pa pomotoma prezrla, in sedaj ima G. radi tega mnogo nepotrebnih zaprek glede vojaščine, kar se ima zahvaliti edino-le slavnemu vodstvu duhovnega semenišča, ki hoče na tako nesramen način podpirati škofa v njegovih politiki brez vsakega obzira na nedolžne žrtve. — Quousque tandem?

— Še nekaj „stilističnih vaj“ s Črnege vrha. Piše se nam: V sobotni in torkovi številki preteklega tedna zopet prepeva „Slovenec“ staro lažnjivo pesem o — propadli mlekarji. Razni liberalni „knifi“ so vse požrli — sumniči gospod, ki posluša vzroke propada le od — klerikalcev. Naj pride gosp. Štefe enkrat tako na izprehod k črnovrškemu učiteljku, ta ga bode peljal med ljudstvo obeh strank, da bode mogel „Slovenec“ vendar enkrat poročati resnico. Ljudstvo pravi: „Načelstvo je slabo gospodarilo, nadzorstvo pa ni svoje dolžnosti izvrševalo niti nad načelstvom, niti nad poslujočim osebjem. Ves odbor plačaj deficit — članismo nedolžni.“ Kaj vedno govori „Slovenec“ o — liberalnih sleparjih! — Če bi nadzorniki dobro ali vsaj malo nadzorovali, bi Hladnik in Vidmar in tudi drugi slepariti ne mogli, kakor vedno pravite o njih. Ali ni tako? Gospod Ivan Lampe nas je pooblastil izjaviti, da žrtvuje k asanaciji črnovrške mlekarne 1500 K, ako da vsak nadzornik in načelnik p isto vsoto. — Na ta način bi dobili 12.000 K, naši gospodje poslanci bi se potrudili za kak deželni in državni prispevek in stvar bi se lahko poravnala brez sovraštva in prepira. Na noge klerikalni nadzorniki in vsi drugi! Pokažite, da vam je blaginja črnovrškega ljudstva pri srcu tudi takrat, ko se ne bližajo — kake volitve! — „Narodov“ sobotni uvodnik temelji na popolni resnici, za to imamo vse polno prič. „Slovenec“ poizkuša vso stvar zavijati, ker so babnice — tercija ke in Bog obvari, da bi se obsojile žene, če slučajno smrdijo po žegnu. — Katoliški list pa nam poizkuša očitati tudi — škodoželjnost. To ni pošteno. Naš spis je konstatiral, kdo je kriv v prvi vrsti preprirov v naši deželi in tudi v Črnem vrhu, tisti namreč, ki bi morali hoditi med ljudstvom v znamenju „miru in sprave“. Odločno zavračamo trditev, da bi spravljali mi koga v ječo. Nasprotno, mi le želimo in prosimo, da se nahujskane žrtve, — ki so morda res se kazensko pregrešile v opravičeni razburjenosti — sodi milo, sploh najmileje, kar je mogoče!

— Prijatelj izobrazbe je znani Pomarančar v Preski. V šoli je navdahnil otrokom veselje do učenja s temi besedami: Ja, le učite se, otroci, le učite se, je treba znati, veste je treba znati, veste krščanski nauk je treba znati, to je najpotrebnejše, to morate znati, brati in pisati ni tako potreba, veste otroci, krščanski nauk morate najbolj znati, da boste srečni.“ Pomarančar že ve to. Njemu že nese to, če zna krščanski nauk, tudi molitev mu nese lepe kronice, vendar pa bi ta čudoviti svetnik ne mogel biti danes preški fajmojster, če bi se učil samo krščan-

ski nauk. Potem bi tudi ne bil tako srečen, kakor pripoveduje otrokom. Ali je čudno, če se ljudstvo brani šol, učiteljev in izobrazbe, ko taki krivi preroki vladajo ljudstvo. Kakšno stališče ima potem v šoli učitelj, ko župnik, ki je tudi predsednik krajnega šolskega sveta tako „navdušuje“ otroke k učenju. Kam bode zaplaval čolnič ljudske prosvete, če bodo potem take ljudi še poslušale razne oblasti, ki bi imele nastopiti proti takim razdirateljem splošne ljudske omike!?

— K boju za Drago in Travo.

Boj, ki se bije med slovenstvom v Dragi in Travi in med tamošnjem heilovsko druhaljo, dobiva čimdalje ostrejšje oblike. Silni pritisk, ki je naperjen proti Slovincem v Dragi in Travi in ki prihaja zlasti od kneza Auerspergovega strašno zagrizenega logarja Künzla v Podpreski, je postal namreč neznosen in je vsled tega naletel na odločni slovenski odpor. Vsaka mera mora biti enkrat polna in tako je torej prišlo, da so se tudi Slovenci v občini Draga in Trava naveličali krutega terorizma, s katerim se jih hoče gmotno in duševno ubiti in zato so jeli misliti na to, kako bi se ga ubranili. Poiskali so si v to svrhu zopetnega stika z loškopotoškimi možmi-vozniki ter na zaupnem sestanku polnoštevilno zbranih združenih voznikov iz občin Loški potok, Draga in Trava, ki se je vršil 30. septembra pri gospodu Lavriču v Travniku, soglasno sklenili sledeče resolucije: 1.) Gosp. Franu Žagarju, tovarnarju in veletržcu v Markovcu, se naznani, da bodo združeni vozniki ustavili vožnjo letošnjega (novoposekanega) lesa in kneza Auerspergovih gozdov dotlej, dokler se ne odstrani Slovincem skrajno sovražen logar Künzl iz Podpreske. 2.) Da nastanejo normalne razmere med vozniki in med kneza Auerspergovo gozdno upravo ter se voznikom omogoči zopetna vožnja iz knezovih gozdov, zahtevajo združeni vozniki od kneza Auerspergovega gozdarskega urada v Kočevju: a) Da nastavi v Podpreski gozdarskega uradnika, ki bo popolnoma večš slovenskega jezika; b) da zajamči popolno nepristranost knezovih logarjev tako v narodnostnem oziru, kakor tudi pri prodaji lesa iz kneza Auerspergovih gozdov; c) da knezovim logarjem zabrani vmešavanje v narodnostne prepire, zlasti pa, da jim prepove netiti sovraštvo naperjeno napram slovenskemu prebivalstvu. 3.) Združeni vozniki odločno protestirajo proti nezaslišani praksi, ki se je vpeljala leta 1905. in ki meri na to, da se knezovim logarjem iz političnih ozirov ne ljubi vozniki izključiti od vožnje iz Auerspergovih gozdov in tirjajo od pristojne oblasti, da to prakso enkrat za vselej odpravi. 4.) Združeni vozniki se zavežejo vstrajati z geslom: „Eden za vse, vsi za enega“ pri svojih soglasnih sklepih dotlej, da se ne izpolnijo v polnem obsegu njih opravičene zahteve. Kolikor poznamo močnatost združenih voznikov, vemo, da bodo trdno držali, kar so sklenili in kneza Auerspergov gozdarski urad se bo moral ukloniti zahtevam voznikov, če ne bo hotel trpeti izdatne materijelne škode in priti docela navskriž s slovenskim prebivalstvom. In tako je prav! Žal nam je le, da bo moral za grehe knezovih logarjev trpeti tudi vrli slovenski rodoljub in podjetnik g. Fran Žagar iz Markovca, ker se gre pri stvari za njegov les, ki ga seče v Auerspergovih gozdih. Upamo pa, da se mu posreči pri knezu Auerspergu izposlovati, da se odstrani glavna in pravzaprav edina ovira t. j., da se prestavi zloglasni logar Künzl iz Podpreske kam drugam in da pride na njegovo mesto nepristranski gozdarski uradnik, ki se ne bo vmešaval v narodnostne prepire.

— Gornjegradski okraj proti škofu Antonu Bonaventuri. V Mozirju je bil preteklo nedeljo 30. septembra velik političen shod, na katerem so zborovalci razpravljali o gospodarstvu škofovega graščinskega oskrbnitstva v Gornjem gradu. Na shodu se je proti škofu in njegovemu oskrbnitstvu v Gornjem gradu sklenila ta-le

rezolucija: „Shod pozivljva visoko vlado, naj ona omeji sekanje bukovih gozdov knezoškofovske graščine Gor-njegradske po italijanskih delavcih v svrhu pridobivanja oglja na veliko; ker se posekani gozdovi ne posade znova z bukovim, temveč z igličastim drevmem, ne bodo kmetje dobivali iz teh gozdov drv ter jih bode vsled tega v kratkem zmanjkalo. Pomanj-kanje drv, oziroma povišanje njihove cene se že sedaj hudo občuti. To lani pričeto sekanje ne donasa knezo-škofijski graščini znatnega dobička, pač pa ustvarja zelo slabe posledice za gospodarstvo kmetovalcev vsega okraja. Skupna vloga vseh občin se naj predloži vladi.“ To resolucijo, ki jo bodo podpisale vse občine gornje-gradskega okraja, predloži poljedel-skemu ministrstvu poslanec dr. V o u-š e k. Kaj poročajo člani Šusteršiče-vega kluba, ko nastopi njih tovariš dr. Voušek pri vladi proti škofu Antonu Benaventuri, ki je vendar vrhovni glavar tega kluba?!

— **Kaplanu Brajcu plačilo za denunciranje.** Kakor čujemo je, krajni šolski svet v Sori z večino glasov sklenil Brajcu nezaupnico, in enoglasno, naj se ga odstavi kot predsednika krajnega šolskega sveta. Lepo plačilo!

— **Nesramnost nemškega učitelja.** Na tukajšnji realki poučuje ri-sanje neki Klein, ki je napolnjen s pristnim nemškim duhom, da ne more in ne sme slišati nobene slovenske besede. Ta človek poučuje tudi v I. c oddelku, kjer so dijaki izključno sami Slovenci, od katerih ne zna nihče nemški. In Klein je toliko ne-sramen, da je zagrozil razredu, da bo vsakega zapisal v razrednico, kdor bi kakor željo ali opravičenje povedal v slovenščini. Svetujemo temu pan-germanu, naj se ne prenagli. Če ne more slišati slovenščine, čemu je pa med nas prišel? S svojimi nesram-nostmi bo dosegel uspeh, katerega bo sam najbolj žalosten!

— **Brajc ima dvojno mero,** eno za klerikalce, drugo za nekleri-kalce. Za posestnike, ki so pogoreli letos julija v Sori, je dobil Brajce precej denarja, ki ga je pa razdelil le med svoje pogorele pristaše, dočim naprednjaku, ki je tudi pogorel, ni dal solda. Pozivljamo Brajca, naj da izkaz, koliko denarja je dobil iz raznih krajev, da bomo vedeli potem napra-viti natančen račun, koliko mora do-biti tudi naš pogorelec.

— **Prekanjeni oča Smovc.** Ko je bila pretečeno sredo obravnavana sorška afeta, je med odmorom oča Smovc poiskal Petra Petermela, ki je bil obdolžen zaradi pretilnega pisma. Smovc mu je govoril: „Ti, Peter, ali vidiš, vsi drugi bodo oproščeni, samo ti bodeš obsojen. Rajši povej, kdo je pisal pismo, pa boš oproščen.“ Seveda se Petermel ni mogel ravnati po Smov-čevi želji, ker ne ve, kdo je pisal do-tično pismo. Iz tega se pa razvdi, kako prekanjen lisjak je ta Smovčev oče. Neka priča je tudi pravila, da jo je nagovarjal: „Kar reci, da je Grmek ljudi nahujskal, pa bodo vsi oproščeni.“ Potem pa se dobe oblasti, ki smatrajo Smovčeve ovadbe in pričevanja za resnične in verodostojne!

— **Dopolnilo „Slovenčevemu“ poročilu.** V petek je poročal „Slo-venec“, da bode nastavl ljubljanski župan g. Hribar za dvornega župnika g. Berčeta, za dvornega kuharja g. Kolenca, za vseučilišnega profesorja g. Grmeka in za dvornega ceremoniarja gosp. F. Jarca. Temu poročilu moramo še dostaviti, da bode potem prišel tudi g. Pomarančar iz Preske za dvornega norca in g. „sorški ka-plan“ za dvornega policaja.

— **Odlikovanje.** Naš rojak pol-kovnik g. Ivan Lavrič, ki je nekaj let tudi pri kranjskem domobranskem polku služboval, je prejel v priznanje izvrstnega službovanja, kot polkovni poveljnik 22. domobranskega polka v Črnovicah red železne krone III. vrste. Iskreno čestitamo!

— **Profesorska vest.** Dr. Fran Pivko je postal suplent na maribor-ski gimnaziji.

— **Učiteljska vest.** Provizorična učiteljica gđc. Ljudmila Šircelj je nameščena na šoli v Št. Jakobu ob Savi.

— **„Osa“.** Štev. 48. Vsečina: Praktični iredentist. — Korotaničade. — „Slovenčevi“ medklici. — Ignjani svetniki. — Plemenite želje. — Sl-el-Aleik Mirza. — Povest iz jutrove de-žele. — Iz kluba modrijanov. — Stara pesem itd. — Podobe: Kleri-kalna čednost. — „Živahne nune“ v Ostrogonu. — Hungaria in avstrijski Miha.

— **Novi régime v hotelu „Union“** se je že začel in začetek obeta, da bo kmalu tudi konec. In da bo ta konec žalosten, se vidi že sedaj. Nič ne označuje novega régima bolje, kakor dejstvo, da se je v tem grand hotelu, v tem velikem in sijajnem hotelu prve vrste vpeljala raba — cikorijske. Grand hotel in cikorijski! Kako se to ujema? Rabiti v takem hotelu cikorijsko, je ravno toliko, kakor če bi se kuhalo in peklo konjsko meso. Kaj nima vodstvo hotela prav nič smisla za svojo na-logo, ali kar nič ne pojmi, kako se tako stvar vidi? Mesto da bi se vod-stvo krepko zavzelo, da popravi, kar je zagrešilo v svoji politični prista-nosti in kratkovidnosti, pa deluje še samo na čim hitrejši propad hotela. Iz vodstvenih krogov se raznašajo po mestu govoriče, da nastalih žalostnih razmer v hotelu ni kriva politika, nego da sta kriva brata Kamposch. Bežite no, gospodje, to je že pre-neumno. Gospoda Kamposch znata svojo obrt tako, kakor le malokdo. Kaj sta vse priredila, kaj sta vse nu-dila občinstvu. Ustvarila sta si tako pozicijo in pridobila takih simpatij v mestu, da je občinstvo dolgo časa ho-dilo v „Union“ tudi še potem, ko je bilo vsled političnih pravokacij res že težko tja zahajati. Človek se mora kar smejati, če čuje, kako vodstveni krogi zdaj oznanjajo, da brata Kam-posch nista bila kos svoji nalogi. Gospod Anton Kamposch ima velik hotel v Bolcanu, kjer je v enem mesecu več tujškega prometa, kakor v Ljubljani v celem letu in vodi ta hotel tako, da ima svetoven glas. Gosp. Josip Kamposch pa je l. 1898 vodil razstavo restavracijo v Rivi povodom mednarodne električne raz-stave s takim uspehom, da mu je županstvo izdalo sijajno spričevalo, ker se je edino njemu imelo zahva-liti za ves uspeh razstave. Dva taka strokovnjaka bi ne bila sposobna za vodstvo „Uniona“? Naj vodstvo le potrka na svoja prsa in reče: naša politična brezaktaknost je vsega kriva. Klerikalna jeza sega tako daleč, da se hoče „Slov.“ norca delati iz gosp. Kamposcha, češ, prevzel bo restavr-ucijo na gradu. Če se tam napravijo primerno lepi prostori in dvorana ter vzpenjača — zakaj pa ne. Gospod Kamposch bi bil gotovo mož, ki bi znal lepo in moderno restavracijo spraviti do procvita tudi če bi bila na Gradu. Naj se vodstvo „Uniona“, mesto da s takimi stvarmi farba ob-činstvo, rajši posveti, resnemu delu, da popravi, kar je zagrešilo. Nam bi bilo žal, če bi ta hotel prišel na kant in potem v nemške roke in to je bil vzrok, da smo mu še dosti prizana-sali. Naj si vzame vodstvo naše nasvete k srcu; le tako zna rešiti „Union“, drugače ne.

— **Umrl** je včeraj zjutraj v Ljubljani posestnik g. Luka Mla-kar, jako znan in priljubljen človek, star 81 let. Mlakar je bil eden izmed vedno bolj redkih Radeckijevih vete-ranov, ki so je bojevali na laških bo-jiščih v razburkanih letih 1848. in 1849. Mlakar je ohranil veselost in živahnost do zadnjih trenutkov. Vr-lemu možu blag in trajen spomin!

— **Izreden občni zbor „Glas-bene Matice“.** Ker so nekateri člani „Glasbene Matice“ z začudenjem pre-jeli poročilo, da je odbor vložil tožbo na ugotovitev resničnosti tirjatve „Glasbene Matice“ proti konkurzni masi tvrdke J. Lozar, sklenil je od-bor v seji dne 4. oktobra, da se skliče izreden občni zbor, ki naj od-loči o tej stvari in prevzame odgo-vornost zanjo. Izreden občni zbor „Glasbene Matice“ bo torej v p-o-nedeljek, dne 22. oktobra t. l. ob 6. zvečer v dvorani „Glasbene Matice“ (II. nadstropje) z nastopnim sporedom: 1.) Ali občni zbor ukaže, da se umakne tožba za ugotovitev resničnosti tirjatve „Glasbene Matice“ proti konkurzni masi tvrdke J. Lo-zar? 2.) Volitev 2 revizorjev.

— **Pevske vaje koncertnega zbora „Glasbene Matice“** se prično prihodnji teden. Za moški zbor bodo, kakor lansko leto vsak pone-deljek in vsako sredo od 8. do 9. zvečer. Za ženski zbor pa so se dnevi spremenili; letos bodo vaje vsak torek in četrtek od 1/2. do 1/2. zvečer.

— **V proslavo Luka Svetčeve 80 letnice** sta ženska odbora Sen-klavška-frančiškanska in Trnovsko Šentjakopski nabrala 200 kron in imenovala Luka Svetca svojim po-kroviteljem.

— **Slov. trgovsko društvo „Merkur“** v Ljubljani sklicuje v nedeljo 14. t. m. ob desetih do-poldne v društvenih prostorih izre-

den občni zbor, na čegar dnevnem redu bo zlasti odborovo poročilo o „Trgovskem domu“ in o „Pod-pornem zakladu“.

— **„Slavčeve“ plesne vaje** se začno jutri, v nedeljo dne 7. oktobra t. l., v društvenih prostorih v „Na-rodnem domu“ ob 3. uri popoldne. Pristop k tem vajam imajo gg. pevci in podporni člani ter njih rodbine, povabljeni ter po le-teh uvedeni gostje.

— **Podellitev ustanove.** Mestni obč. svet ljubljanski je podelil usta-novo cesarice Elizabete za frekven-tantije višjih obrtnih šol gđc. Mariji Rakovec.

— **Mestna prodajalna mleka.** V mestni prodajalni mleka, kjer od 1. t. m. pod direktnim magistratnim nadzorstvom razpečava brezoviška mlekarska zadruga zajamčeno polno mleko po dosedanjih ceni 16 h. za l. prodajajo se odslej tudi drugi mlečni izdelki najboljše kakovosti po primer-nih cenah. Dobiti je tamkaj vsak dan sveže čajno maslo, surovo maslo, sladko in kislo sme-tano, sir in posneto mleko. Naroč-niki na mleko, kakor tudi za imeno-vane mlečne izdelke sprejemajo se vsak dan v prodajalni mleka na mest-nem magistratu ter se mleko v vsaki množini na željo dostavlja tudi na dom.

— **Poverjeništa „Matice Hr-vatske“.** Poverjeniki „Matice Hrvat-ske“ na Slovenskem so sledeči gos-podje: Prof. dr. Mihael Opeka (Frančiškanske ulice „Union“) in žel. oficijal Fr. Podkrajšek v Ljub-ljani (zadnji na Resljevi cesti 24); nadalje: za Ajdovščino župnik Jos. Cigoj; za Ilirsko Bistrico in Trnovo dekan dr. Kržišnik v Trnovem; za Celje odvetnik dr. Juri Hrašovec; za Gorico bo-goslovec V. Krašovec; za Gra-dec akad. društvo „Hrvatska“; za Kamnik Fr. Stele, posestnik; za Kanal na Primorskem nadučit-elj M. Zega; za Kozje na Sta-jerskem notarski konc. Otmar Golob; za Idrijo učitelj Rafael Gostiša; za Sv. Lenart v Slov. goricah dr. Fr. Tipič; za Lju-tomer učitelj Fr. Zacherl; za Maribor prof. Gabrijel Majcen; za Metliko učitelj K. Barle; za Mošnje župnik Iv. K. Trpin; za Postojno pristav Anton Mlađič; za Radovljico trgovec Lav. Für-sager; za Ribnico Avg. Juva-nec; za Rogatec nadžupnik Fr. Korošec; za Novo mesto župan Simon pl. Sladovič; za Smled-nik o. Rupert Tabor; za Škofjo Loko lekarnik Erv. Burdych; za Šmartno pri Litiji župnik Iv. K. Trpin; za Tolmin oficijal A. Ber-lot; za Trilj nadučitelj A. Riba-rič; za Vojnik na Štajerskem kaplan Ivan Hribar; za Sredi-šče učitelj A. Kosi; za Ormož ing. Ciril Geršak; za Bilje pri Gorici Josip Šustič; za Krško (Brežice) učitelj Lav. Levstik; za Videm, Sevnica in Rajhen-burg učitelj Peter Jankovič v Rajhenburgu; za Gornji grad nad-učitelj Fr. Kocbek; za Radeče pri Zidanem mostu učitelj V. Jamšek. — Članarina znaša 3 K za Slovence (to je, le polovico od dosedanje) ter se naj pošila navede-nim gg. poverjenikom (ne morebiti „Matici Slovenski“ v Ljubljano). S prvim decembrom bodo se začele knjige razpošiljati (devet jih bo).

— **Papir se podraži.** Zastop-niki najznamenitejših avstrijskih in ogrskih tovarn papirja so sklenili te dni na shodu na Dunaju, da se po-draži ves papir za 5 do 10% vsled zvišanja cen surovin in drugih pri-papirju potrebnih snovi. Podraženje stopi takoj v veljavo.

— **Šišenskemu „Sokolu“ vadi-teljski zbor** naznanja, da je vpiso-vanje šolskega naraščaja k telovadbi jutri, dne 7. oktobra od 11. do 12. ure v društveni telovadnici. Sprejemajo se šolarji vseh razredov, ki niso telesno po-kvarjeni in za telovadbo sposobni. — Trgovsko-obrtnih vajencev vpisovanje bode prihodnjo nedeljo, dne 14. t. m. od 11. do 12. ure dopoldne istotam.

— **Šišensku Sokolu** odidejo 4 bratje (Belič, Berzin, Mitter-egger, Rabič) k vojakom. Danes jim priredi jo telovadico odhodnico.

— **Narodna šmartinska dru-štva** prirede gospodu Luki Svetcu ob njegovi 80letnici dne 7. oktobra v gostilni g. Ivana Robavsja časten večer.

— **Umrl** je včeraj v Mokronogu ondetni c. kr. notar g. Makso Kosér. Blag mu spomin!

— **Društvo učiteljev in šolskih prijateljev logaškega okraja** bo imelo jesensko zborovanje dne 11. oktobra t. l. v Dolajem Logatu ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopu. Dnevni red: Ob 9. uri maša za po-kojnim tovarišem g. Pinom. Po cerkvenem opravilu odkrije nagrobnega spomenika. Govor. Žalostinka. Ob 10. uri zborovanje v šoli v Dolajem Lo-gatu. Vozovi, kakor navadno, plačani.

— **Društvo za zavarovanje goveje živine** se snuje v Postojni in ima ustanovni občni zbor jutri, v nedeljo.

— **Uboj?** Čuje se, da je v Ostrož-nem brdu na Notranjskem ubil neki mož svoje ženo. Če je to res, se še ne ve.

— **Knežatka afera.** Kaznjence iz knežatke afere je cesar pomilostil, a le one, ki preje še niso bili kazno-vani. Pomiloščeni so v toliko, da bodo sedeli tedne mesecev. Iz srca jim privoščimo to pomiloščenje, saj so bili žrtve brezvestnega klerikalnega hujskanja.

— **Ogenj.** V Zapricah pri Kam-niku so zažgali otroci, ki so se z už-galicami igrali, skedenj posestnice Agate Ferjan, da je s slamo, senom in drvimi pogorel do tal. Škode je 1040 K, zavarovalnina je majhna. Nevarnost je bila za vso vas velika, ker je skedenj stal sredi med hišami, ki so s slamo in deskami krite.

— **Tuji na Bledu.** Letos je bilo od 1. maja do 30. novembra na Bledu 3500 tujcev, kateri so prenočevali, lansko leto 2914, torej letos več za 586. Zdraviške pristojbine je bilo 4616 K 75 vin., godbene pristojbine pa 2497 K vplačane. Oprostilo se je take tujce, kateri pristojbine težko plačujejo v v celotnem znesku 454 K 50 vin.

— **Vsega razbitega so našli** 76letnega premogokopa delavca Mi-haela Krničarja iz Gorij v jarku Bukovje blizu Polovca pri Kranjski gori. Krničarju je spodrsnilo na cesti, da je padel v imenovani globoki jarek in našel tam svojo smrt.

— **Jesenjski „Sokol“** priredi v nedeljo, dne 7. t. m. v veliki dvorani gostilne „pri Jelenu“ na Savi gleda-liško predstavo „V Ljubljano jo dajmo“. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Po predstavi prosta zabava. Želeti je, da se slavno občinstvo v čim večjem številu udeleži predstave ter tako gmotno podpre društvo, ki je za Jesenice eminentne važnosti.

— **Štrašna smrt pred name-ravanim odhodom v Ameriko.** 18-letnega Jakoba Grahka in Izlak pri Aržišah in uslužbenega pri žagi po-sestnika Josipa Celestine v Mediji pri Litiji je zgrabil jermen cirkularne žage in ga vrgel s tako silo ob tla, da je strašno razmesarjen kmalu nato umrl. Grahek se je hotel v nekaj dneh odpeljati v Ameriko in imel že uradno dovoljenje zato.

— **Slovensko trgovsko dru-štvo v Celju** tem potom opetovano opozarja na izvanredni občni zbor, kateri se vrši v nedeljo dne 7. t. m. v prostorih male dvorane Narodnega doma v Celju točno ob 2 uri popoldne s sledečim vspreodom: 1.) Poročilo odbora. 2.) Sprememba pravil. 3.) Volitev predsednika. 4.) Volitev odbora. 5.) Slučajnosti. V smislu naloga ustanovnega občnega zbora opozarjamo posebno zunanje trgovstvo, da se predložijo poprav-ljena pravila, katera bodejo tvorila temelj za nadaljne delovanje društva in pričakujemo, da se zanesljivo ude-ležite občnega zbora, da izrazite svoje mnenje glede morebitnih nedostatkov. Uvideli ste sigurno že vsi, kako po-trebuje slovensko trgovstvo in to po-sebno na Južnem Štajerskem nove dobre organizacije. Vsak posameznik naj si šteje v sveto dolžnost, naše društvo v vsakem oziru pospeševati, ker le na ta način nam bode mogoče, slovensko trgovstvo, akoravno pozno, vendar še rešiti iz sovražnih rok in je spraviti pod zastavo zavednega društva, čigar naloga je, povzdigniti slovensko trgovstvo in je dovesti do pravega pomena. Zatorej trgo-vstvo naj deluje na to, da bode ude-ležba kolikor mogoče številna in go-spodje trgovci agitirajte na to tudi v svoji okolici.

— **O „Narodni stranki za Štajersko“** blodi zadnja „Deutsche Wacht“ od četrтка, dne 4. oktobra ter pride do sklepa, da bode vsa ta nova akcija le v korist „Štajercu“ in le tega stranki („Štajerleute“).

— Menda pa ravno narobe, ali ne?! — Vidi se, da se nove struje boje tudi spodnještajerski Nemci: najboljši do-kaz, da je bila že davnaj potrebna.

— **V rogaški okrajni zastop** so zmagali iz kmetskih občin Slo-venci. Izvoljeni so: Makso Ber-lisg, Luka Trafenik, Vinko Zurman, Franc Mikuš, Franc Roškar in Franc Korošec.

— **Nesreča.** V Slov. Bistrici je padel kmetski fant Anton Jago-dič tako nesrečno z voza, da mu je prišla noga v kolo, ki mu jo je odtr-galo. Umrl je v par minutah vsled izkrvavljenja.

— **Nesreča.** Andrej Stren-šak iz Stročje vasi se je vračal iz Ljutomeru domov. Za njim sta pri-držala dva voza; ko se je hotel Strenšak enemu izogniti, prišel je pod drugega in dobil take poškodbe, da je bil na mestu mrtev.

— **Slovenski turisti, pozor!** — Dr. Jos. „Oblak nam poroča iz Ce-lovca, da je v Rožu markiral krasne

izprehodne poti, pripravne posebno za jesenske izlete na Koroško. Pred vsem je omeniti ono lepo pot iz Bi-stricte v R. po bregih mimo francos-kih grobov v Sveče (1/2 ure) iz Sveč v Podgorje (1 uro), iz Podgorja v St. Jakob skozi Leše (3/4 ure) in v Pod-rožico (3/4 ure) mimo velikanskega železniškega mostu, ki je vreden, da si ga od bližje ogledaš. Želeti je, da pride kolikor možno mnogo Kranjcev na Koroško; — že samo slovensko občevanje probuja ljudstvo, kateremu se vedno in vedno v šoli in uradu sramoti materinski jezik, češ da je grd in da je le jezik kmetov. Slo-venska inteligenca, — na narodno delo torej! Opozarjamo pa, da iz-letniki naj ne smešijo koroš-kega dialekta, marveč da si pri-dobijo s taktim vedenjem simpa-tije koroških Slovencev, katerim se itak vedno črni Kranjec, kolikor se le more. Na delo torej, ker resnobni so dnovi! Natančnejše podatke pa najdejo prijatelji lepe narave itak v dr. Oblakovih podlistkih našega lista. —

— **Zaradi ropa** sta stala [pred tržaškimi porotniki včeraj 20letni Jožef Volpi in 18letni Anton Rebec, ki sta bila obtožena, da sta v noči od 10. na 11. avgusta zgra-bila gostilničarja Lovrenca Faj-kena, da bi mu vzela žepno uro. Rebec je bil tudi obtožen, da se je vmešaval v uradni posel stražnikov. Hudoodelstva ropa sta bila oproščena, pač pa je bil Volpi obsojen zaradi tatvine na 6 tednov, Rebec pa za-radi vmešavanja v uradni posel straž-nikov v 7 dnevni zapor.

— **Zblaznel** je v Trstu Jožef Matevž, da so ga morali prevesti v bolnico. Matevž je bil že večkrat zmešan.

— **Surovež.** Mizar Santo Furlan je ženo Matevža Vuko-siča tako pretepel, da je bila vsa črna in ranjena. Tudi ji je grozil s smrtjo. Suroveža so zaprli.

— **Zaradi žaljenja hrvatske narodnosti** je bil obsojen v Rovinju 44letni podjetnik Ivan Scala v 100 K globe, ker je povodom obč. volitev v Humu žalil hrvatsko narodnost.

— **Ni imel sreče.** 25letni Ilija Tomič iz Dreznika na Hrvaškem je na Sušaku pri Reki vlomil ponoči v lekarno Petra Sušnja in se spravil na železno blagajno. Tomič je bil pa ne-roden, pa mu je blagajna padla s ta-kim ropotom na tla, da se je zbudila lekarnarjeva sopraga, ki je prikljala redarji, ki so Tomiča aretovali. V bla-gajni je bilo vrednosti do 6000 K.

— **Vrat si je prerazal v Kar-lovcu** Slovenec Anton Belina, ka-terega so težko ranjenega prepeljali v bolnico. Vzrok samomora ni znan. Belina je bil karlovški mestni carinar.

— **Svarilo delavcem!** Piše se nam: Po deželi in tudi po Ljubljani hodi že nekaj časa sem neki usluž-benec rudniškega podjetništva iz Pe-čuha na Ogrskem (on sam je Slove-nec) in nagovarja delavce, da bi šli tja kopat premog. Obljubljuje, da bodo lahko zaslužili do 3 K na dan in da jih bode stala hrana in stanovanje le po 24 K na mesec. Plača jim tudi vožnjo do tja. Miha Košak z Rodice pri Jaršah, ki je bil tudi tam, pa je povedal baš nasprotno. On trdi, da hrane in stanovanja delavci ne dobe izpod 40 K na mesec, plače pa imajo le po 1 K 80 vin. na dan, a jim pride toliko različnih otdrglajev, da ostane vsakemu na dan faktično le 1 krona 28 vin. Ko je izprevidel, da s tem ne bode mogel izhajati, je popustil delo, in ker ni imel sredstev, je moral peš nazaj, odkoder je hodil 12 dni, neka-teri, ki so seboj prinesli kaj denarja ali pa imajo tudi ure, verižice in obleko, vse to prodajo, samo da se morejo peljati v svojo domovino. Če je to vse resnica, potem delavci ne hodite na Ogrsko!

— **Mrtvega so našli** danes po-poldne pri Švicarji hišnega posest-nika (Cojzova cesta št. 9) Antona Ronnerja.

— **Nepošten vojak.** Danes zju-traj je zasačil policijski stražnik hlapca Franceta Perhaja, ko je nesel iz vo-jaskega preskrbovalnega skladišča 12 novih eraričnih rjuh. Stražnik je Per-haja odvedel na osrednjo stražnico, kjer je izpovedal, da se on ne čuti nič krivega, ampak da je vse zakrivil, ako stvar ni v redu, neki vojak pre-skrbovalnega oddelka. Navedenec je namreč prišel k Perhaju v hlev, mu dal 50 vinarjev in ga prosil, da pride po rjuhe in jih shrani toliko časa, da pride sam ponje. Ko se je stvar po-jasnila, je bil Perhaj izpuščen, zadeva pa se je potem naznanila pristojni vojaški oblasti.

— **Nesreča na električni cestni železnici.** Danes zjutraj je na Pol-janski cesti hlapec Fran Šerjak skla-dal z voza deske. Baš, ko pride mimo električni voz, je Šerjak hotel desko vredi z voza, a jo je po nesreči vrgel v okno električnega voza, pri katerem je razbil šipo. V vozu je sedela ga. Neža Potokarjeva, katero so razbite šipe znatno poškodovale in se je tudi močno prestrašila. Ko bi ne bil voz-nik Fran Povše voza naglo ustavil,

bi se bila lahko zgodila še večja nesreča.

Zlata ura z verižico je bila dne 18. m. m. v kupeju iz St. Petra do Gradca ukradena nekemu gospodu. Ura je bila anker, z dvojnim pokrovom in ima na enem kraku K. H., vredna 280 K. Oškodovanec je obljubil onemu, kdor mu uro in verižico dobi nazaj, 50 K nagrade.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpravljalo z južnega kolodvora v Ameriko 20 Hrvatov, 14 jih je šlo v Beljak, 11 jih je prišlo iz Bregence.

Brzotekač se bo produciral v nedeljo ob 5. uri popoldne v „Zvezdi“. Vkljenjen v 12 kilogramov težke verige in železja bo v 16 minutah tekel šestkrat okoli „Zvezde“.

Ljubljanski društvena godba priredi danes koncert v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidl), Kolodvorske ulice. Začetek ob 8. uri. Vstop prost. — Jutri zvečer je v hotelu „Ilirija“ (Kolodvorske ulice) društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

Ljubljanski sekstet na lok koncertuje danes zvečer v „Narodni kavarni“. Začetek ob 9. uri. Vstop prost. — Jutri zvečer koncert v restavraciji „pri Levu“ na Marije Terezije cesti. Začetek ob 8. uri. Vstop prost.

Izkaz društvene posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“. V službo se sprejmejo: 2 poslovodja, 1 steno-graf, 1 kontrolor, 9 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika specerijske stroke, 4 pomočniki železniške stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 prodajalci, 1 kontrolistinja, 6 učencev, 1 potnik. — Službe iščejo: 1 poslovodja, 1 knjigovodja, 2 kontrolista, 13 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki specerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočnika galanterijske stroke, 2 prodajalci, 3 blagajničarki, 8 kontrolistinj.

Jugoslovanske vesti. — Bolgarska kolonija v Lipskem. Bolgarska kolonija v Lipskem šteje 200 duš. Ponajveč so to slušatelji na tamkajšnjem vseučilišču. Lipsko se je v zadnjem času bolgarskim dijakom najbolj priljubilo, zato jih študira tu več, nego na katerikoli drugi inozemski univerzi.

Častni predsednik jugoslovanskega umetniškega društva „Lada“. Na predlog Srba G. J. Jovanovića je bil izvoljen za častnega predsednika zveze jugoslovanskih umetnikov „Lada“ slikar Jaroslav Vješin v priznanje njegovih zaslug za prireditve II. jugoslovanske umetniške razstave v Sofiji.

Prenos kosti Zrinjskega in Frankopana? „Hrvatskemu dnevniku“ v Sarajevu javljajo iz Zagreba, da se tamkaj govori, da bo hrvatsko-srbska koalicija predlagala vladi, naj se ob priliki prenosa kosti Frana Rakocija II., vnuka nesrečnega Petra VII. Šubica kneza Zrinjskega, stori vse potrebno, da se prenese v Zagreb tudi kosti hrvatskih mučnikov Petra Zrinjskega in Krste Frankopana, ki sta padla pod krvnikovim mečem v Dunajskem Novem mestu.

Bolgarski rokopis iz leta 1646. Sofijska „Večernja Pošta“ javlja, da so našli v Enidze Vardarju zanimiv bolgarski rokopis. V rokopisu se nahaja prevod znamenitega dela Tomaža Akvinskoga „De imitatione Christi“. Knjigo je prevzel neki Hristiforovič leta 1646 za sina Oresta Nastureleva, ki je bil dvorjan vlaškega kneza Mateja Basarabine. Dasi rokopis ni pisan v Macedoniji, vendar je važen dokument glede na literarne zveze Macedonije in Romunske v 17. stoletju. Kako je rokopis došel v Macedonijo, se ne ve, najbrže po posredovanju ohridskega patrijarhata, kateremu je bila v 15., 16. in 17. veku podrejena tudi romunska cerkev.

Napredni mohamedanci v Bosni se trudijo, da bi svoje verske institucije uredili v modernem smislu, zlasti delujejo na to, da bise njihove verske knjige prevedle na hrvatsko in se tiskale z latinskimi črkami. Na čelu tega gibanja stoji Ademaga Mešić, zelo naobražen mož, ki je že mnogo potoval. Mešić je v zvezi z angleškimi mohamedanci v Siveropolu, katerih voditelj je Kiljen, visok turški dostojanstvenik, ki je intimen prijatelj sultana Abdul Hamida. Kiljen je v svoji mladosti prestopil k turški veri in je vso svojo rodbino vzgojil v naukih korana.

Stoletnica srbskega pesnika in dramatika. V soboto in nedeljo so v Vrhu v Batunu slavili stoletnico rojstva in pedesetletnico smrti srbskega pesnika Jovana Sterije Popovića. Slavnosti se je udeležil srbski narod iz Srijema, Banata in Bačke, kakor tudi odposlanci raznih srbskih kulturnih institucij iz Monarhije in Srbije. V soboto je bila slavnostna predstava Popovićeve komedije „Kir Janja“.

slavne občine slavnostna seja na čast pokojnemu pesniku. Na slavnostni seji je govoril beogradski književnik Stojan Novaković. Nato se je odprla spominska plošča na hiši, kjer se je Popović rodil. Pri tej priliki je govoril v imenu „Srbske Matice“ A. Hadžić. Popoldne je bil banket, zvečer pa slavnostna predstava v gledališču. Slavnost so brzojavno pozdravili madžarski naučni minister grof Apponyi, srbski minister prosvete Andra Nikolić in zastopnik črnogorskega ministra prosvete Mile Dožić.

Novela k tiskovnemu zakonu na Hrvatskem. V sredo popoldne je sklical oddelni predstojnik za pravosodstvo dr. Badaj pravniško pravosodno anketo o reformi tiskovnega zakona na Hrvatskem. Dr. Badaj je naznanil, da namerava vlada uvesti poroto ne samo pri sodnih stolihi, nego tudi pri okrajnih sodiščih. Nova in najbolj zanimiva je uvedba porote pri okrajnih sodiščih. Ta porota, obstoječa iz štirih mož, bo sodila o prestopku zamenjarjenja dolžne uradniške paznosti. Ti porotniki bodo sodili o tem, ako je obtoženec kriv ali ne. Ako pa bo dotičnik obtožen radi zločina ali prestopka in s tem v zvezi tudi radi pregreška zanemarjenja dolžne paznosti, pride pred veliko poroto. Veliko porotno sodišče bo v Zagrebu in Osijeku. Hrvatska dobi torej v najkrajšem času napredni tiskovni zakon, pri nas pa varijo nov tiskovni zakon že leta in leta, a še ni nobene nade, da bi bil v doglednem času uveljavljen. Mora pač v vsakem oziru biti naša ljuba Avstrija „in orbe ultima“!

Bolgarski in srbski profesorji, zbrani na kongresu v Sofiji, kjer so sklenili, da se ima uvesti v bolgarske srednje šole kot učni predmet srbski jezik in srbska zgodovina in književnost, v srbske srednje šole pa bolgarsčina in bolgarska literatura in zgodovina, so se spominjali tudi svojih slovenskih tovarišev in jim poslali v Ljubljano iskren brzojavni pozdrav. Slovenski profesorji so na ta brzojav odgovorili, kakor čitamo v sofijskem „Dnevniku“, tako-le: „Društvu bolgarskih profesorjev v Sofiji. Iskreno se zahvaljujemo Vam, kakor tudi srbskim prijateljem za bratske pozdrave, ki ste jih nam izvolili poslati s svojega kongresa v Sofiji ter Vas uverjamo, da i mi uvažujemo moč narodnih idealov, ki so edini sposobni, da dvignejo mladino in narod do razumevanja velikih kulturnih nalog.“

Najnovejše vesti. — Gledališče je zgorelo v Nancyju. Škode je 800.000 frankov.

Nesreča pripozarju. Pri požaru v Oberdölsachn so goreči tramovi ubili pismoonošo Weingartnerja in postiljona Schilcherja.

Potopila se je angleška topničarka „Landrail“ pri Portlandu. Razun enega pomorščaka se je vsa posadka rešila.

Lenauova nečakinja, gospa Mauch, je umrla v Weidlingu.

Tudi popravek. Ruski časopis „Perelom“ je prinesel nedavno vest, da je neki vojak na patrolji umoril postajenačelnika Vjelintina. „Ruski Invalid“, glasilo ruske armade, je to vest prekalal sledeče: „Vest o umoru Vjelintina je izmišljena in Vjelintin tudi ni vložil nobene pritožbe.“ — Umevno!

Umazano perilo velike parobrodne družbe. Severnonemški Lloyd pripelje z vsakega potovanja iz Bregence v New York in nazaj po 37.000 kamadov rabljenega perila. V Bremenu ima Lloyd lastno pralnico, v kateri je uslužbenih 140 oseb. V pralnici se vrta neprestano 17 pralnih strojev.

Važna iznajdba. Varšavski inženir Weingott je izumil telefonski aparat, ki ni več kakor žepna ura ter ga more vsakdo nositi pri sebi v žepu. Vsak naročnik dobi ključ, s katerim lahko odpre vsak telefonski kontakti predalček ki se nastavi po vseh ulicah. Kakor hitro naročnik zveže svoj žep in telefon s predalčkom, lahko govori z vsako postajo.

Smrt 114letne. V občini Labatlan (komitat Ostrogon) je umrla pretečeni teden vdova Habern, rojena Schwarz, stara 114let. Starica, ki je bila rojena leta 1792, tedaj dve leti po smrti cesarja Jožefa, je živel v treh stoletjih. Zanimivo pa je, da je starica bila 107 let božjastna, vsled česar je bila skoraj sto let vselej od jeseni do spomladi v postelji. Imela je 14 otrok, od katerih jih je 10 umrlo že v „nežni starosti“ 70 do 80 let. Štirje otroci še žive. Razen tega žaluje za njo 30 vnukov, 60 pravnukov in 1 vnukov vnuk.

Potomstvo velikih mož izumira. Neki učenjak je izrekel trditev, da duhovitim rodbinam prej ali slej izumrje moško potomstvo. Svojo trditev je tudi dokazal z zgledi. Večina slavnih mož je ostalo sploh neoženjenih in brez otrok, tako Buddha, Pi-

tagora, Solon, Platon, Demosten, Herodot, Virgil, Horac, apostol Pavel, Walter von der Vogelweide, Kopernik, Spinoza, Raffael, Michelangelo, Leonardo da Vinci, Cervantes, Calderon, Torquato Tasso, Voltaire, Beethoven, Schopenhauer, Kant, Schubert. Drugi so bili sicer oženi, toda brez otrok, kakor Aristotel, Cezar, Ovid, Dürer, Friderik Veliki, Haydn, Schumann, Moltke. Pa tudi tisti ženjici, ki so imele moške potomce, so jih kmalu izgubili, tako so pomrli moški potomci v rani mladosti Mojzesu, Periklu, Sokratu, Hipokratu, Aleksandru Velikemu, Konstantinu Velikemu, Teodoziju, Karlu in Otonu Velikemu, cesarju Frideriku II., Danteju, Kolumbu, Machiavelliju, Keplerju, Mediciju, Rubensu, Luterju, Petru Velikemu, Molieru, Napoleonu I., Goetheju, Schillerju, Lessingu, Mozartu itd.

Črna maša za duhovnika, ko se veseli s svojo ljubico. Skof v Chartres na Francoskem je dal brati črno mašo po duhovniku Delarnéju, o katerem se je mislilo, da je mrtev. Maša se ni bila končala, kar je prišlo brzojavno poročilo iz Bruslja, da se nahaja tam sveti mož Delarné, a ne sam, ampak s svojo ljubico, s katero je pobegnil. Maša seveda ni nič pomagala, odvrti moza od pregrešnega znanja.

Ni hotel imeti cesarjeve slike. Kak duh vlada v deželah nemškega cesarja, je pokazala nedavno obravnava pred berlinskim sodiščem. Slučaj je bil sledeči: Strojni inženir Körner si je najel pri upokojenem davčnem uradniku dve opravljani sobi. V eni sobi je visela velika slika vladajočega cesarja Viljema. Körner je snel sliko s stene ter je izročil sobarici, češ, da slike ne mara v svoji sobi. Takoj je prihitel patrijotični hišni gospodar ter prestrašeno vprašal, zakaj je odstranil cesarjevo sliko. — „Ne potrebujem je,“ je bil odgovor. — „Ali za Boga, vendar ne bode odstranili iz sobe cesarjeve slike?“ je še bolj prestrašeno vprašal vpokojeni cesarski uradnik. — Inženir je mirno odgovoril: Zakaj ne? V moji sobi ne bo visela ne cesarjeva, ne papeževa, ne kaka ministrova slika. Ako si hočem okrasiti sobo, dobim lahko dovolj slik slovečih pisateljev, učenjakov in umetnikov. — Stari penzionist je kar zaloputnil vrata, da bi ne bil deležen tako nepatrijotičnega razgovora, odpovedal je inženirju stanovanje ter ga šel takoj naznaniti sodišču. Pri razpravi je vprašal predsednik inženirja, kako se je mogel izobražen človek obnašati tako nedostojno napram cesarju. Inženir je odgovoril: „Nisem se obnašal nedostojno. V svoji sobi obešam pa vendar lahko slike, kakršne sam hočem. V to pravico se ne sme vmešavati nobeno sodišče.“ Sodnik je bil seveda drugih nazorov ter je obsodil inženirja zaradi razžaljenja veličanstva na — 1 dan zapore.

„Madona“ samomorilka. Marija Cserny v Budapešti je bila lepota prve vrste. Imela je tako milobno nežno obličje, da so jo imeli najboljši slikarji za model, kadar so slikali Mater božjo. Zaradi tega je dobila splošno ime madona. Povsod je bila slavljena, vozila se je s fijkarji ter imela pri vseh slavnostih odlično mesto. Z leti pa so postale poteze njenega obraza trde, čestokrat je morala stradati. Nedavno si je hotela končati življenje ter je skočila s mostu v Donavo. Obvisela pa je na ograji za obleko. Prihitieli so ljudje ter jo rešili. Na policiji je obljubila, da se ne bo več skušala usmrtiti, a komaj so jo izpuštili, vrgla se je na tir električne železnice. Toda tudi sedaj so jo še rešili.

Dedič milijona. Predlanskim je umrla v Pragi hišna posestnica Ana Grohmann brez oporoke, zapustivši nad milijon kron. Za dediče se je prijavilo par sto oseb. Odvetnik Katz, ki je vodil zapuščino, je dokazal, da je med priglascenci le 24 upravičenih dedičev, in sicer 8 sorodnikov po očetu, 16 pa po materi. Ker je bil oče gospodične Grohmann Nemec, mati pa Cehinja, pripade Nemcem ena tretjina, Čehom pa dve tretjini. Srečni dediči pripadajo večinoma nižjim slojem, dva sta voznika, eden sluga, ena je kuharica itd. Vsak teh dobi po 20—40.000 K. Država pa dobi na zapuščinskih pristojbinah — 100.000 K.

Hič velikega kneza Sergija. „Daily Mail“ poroča o sledečem, skoraj neverjetnem romanu: „V nekem malem hotelu v zapadnem delu Londona živi najstarejša hič umorjenega ruskega velikega kneza Sergija. Denarja nima, pač pa mnogo dragocenih dijamantov, ki jih polagoma razprodaja. Sama pripoveduje, da se je kmalu po smrti svojega očeta poročila z grofom Romanovom, vodjo zmerne napredne stranke. Pred meseci sta priredila z možem v stanovanju v Petrogradu družabni večer. Neki gost je privedel s seboj mladega, bledega moža, ki je nosil roko v obezi. Pred večerjo je prijezdil mimo hiše oddelek kozakov in grof je šel s svojimi gosti gledat k oknu

vojake. Tedaj pa je blede mladenič potegnil roko iz obeze ter vrgel med vojake bombo. Dasi sta bila le dva vojaka ranjena, vendar so bili vojaki tako razkačeni, da so vdrli v hišo ter pomorili vse goste, tudi njenega moža, le ona je ostala živa. Njo pa so imeli zaprti pri nekem kozakškem častniku, od koder je spomočjo častnikovega služabnika pobegnila na Nemško in od tam v Pariz in London.

Fridolin iz Luegerjeve bande. Mežnar Matija Haitzer je bil pred sodiščem v Korneuburgu obsojen na 8 mesecev težke ječe, ker je zlorabljal šolska dekleta v cerkvi in pod zvonikom. Haitzer je bil eden najhujših agitatorjev za sveto krščansko-socialno reč na Nižje Avstrijskem in znan pobožnež. Kaj ko bi se naši katoliški listi zavzeli zanj in ga zaščitili pred napadi obrekovalcev!

Pasja mesnica. V Budapešti je naznanil tapetnik Szadeczy, da mu je žena nenadoma zbolela ter ima na sumu meso, ki ga je jedla, da ji je škodovalo. Živnozdravnik je preiskoval ostanke mesa ter spoznal, da je žena jedla pasje meso. Komisija je takoj šla v zakonito ulico, kjer je bila dotična mesnica, last neke Ane Muth. V resnici je komisija zaplenila 14 kg pasjega mesa. Mesarica je priznala, da je prodajala pasje meso za telečje, ker se ji je slabo godilo, a ko je taki „teletini“ znatno znižala ceno, je imela vedno dovolj odjemalcev.

Književnost.

— **„Zvonček“.** Vsebina 10. številke: 1. Zakaj je gozd žalosten? Josip Vandot. Pesem. 2. Delež mladosti. Sokolov. Pesem. 3. Nebeško cvetje. Sokolov. Pesem. 4. Kovčič. Fr. Merljak. Povest. 5. Zopet v šolo! E. Gangl. Pesem s podobo. 6. „Hudi mož.“ F. G. Hrastničan. Povest. 7. Pastirček Anžek. Josip Vandot. Pesem. 8. Lovšinov Janko. Mara Ivanovna Tavčarjeva. Povest. 9. Golob. F. G. Hrastničan. Basen. 10. Rozasti plamenec. L. O. Popis z dvema podoboma. 11. Igrišče. I. B. Zabavni spis s podobo. 12. Lenuh. Eng. Gangl. Pesem s podobo. 13. Naša pot. Sokolov. Pesem. 14. Sanje. Borisov. Pesem. 15. Kralj Palček. Jos. Vandot. Pesem. 16. Večer. F. Ločniškar. Pesem. 17. Izgubljeni sin. Juraj Pangrac. Povest. 18. Tudi meni malo! Podoba. 19. Na tujem. M. Levstik. Basen. 20. Žitno zrno. L. O. Basen. 21. Pouk in zabava. † Jan Lego s podobo. — Jezero živega srebra. — Kako ustavimo kri. — Koliko ljudi je oblečenih. — Sod iz papirja. — Koliko besed rabi človek? — Koliko pojedó v Parizu? — Besedna uganka. — Rešitev.

— **Pilko in drugi.** Zbirka humoresk in satir. Spisal Ferdo Plemič. Založil L. Schwentner. Strani 156. Cena broš. 2 K, vezano 3 K. Marljivi in nadarjeni sodruidniki naših humorističnih listov in dnevnikov Ferdo Plemič je obelodanil v tej knjigi celo vrsto, deloma že objavljenih, večinoma pa še nikjer natisnjenih črtic humorističnega in satiričnega značaja. Te črtice so kaj prijetno in kratkočasno čtivo. V njih se razodeva nadebuden literaren talent. Plemičev humor je dobrohoten in neprisiljen, ki zabava in neče družega kakor zabavati; tudi njegova satira ni ne zlobna ne pekoča, nego biča smehljaje in preostro vsakovrstne razmere, socialne, politične in literarične. Ferdo Plemič se je s to knjigo srečno upeljal v naši literaturi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 6. oktobra. Ker vojna uprava na ljubljanski domobranski vojašnici neče na prvem mestu napraviti slovenskega napisa in na drugem mestu nemškega, se sploh ne napravi noben napis.

Dunaj 6. oktobra. Tržaški namestnik princ Hohenlohe je tu in sicer v zadevi nove pogodbe z Lloydom, kise predloži poslanski zbornici v petek in v zadevi velike stavke, ki se pripravlja v Trstu.

Dunaj 6. oktobra. Najvojvoda Rajner je danes v Badnu padel s konja, ki se je splašal pred avtomobilom; nadvojvoda je obležal brez zavesti na tleh, vendar ni poškodovan.

Praga 6. oktobra. V zadnji seji mestnega sveta je župan dr. Groš naznanil, da je že dobil oficijalno obvestilo, da pride cesar začetkom no-

vembra v Prago. Mestni svet je že župana pooblastil, da poskrbi za sijajno okrasbo mesta.

Budimpešta 6. oktobra. Ministrski predsednik Wekerle je redakterju „Hrta“ povedal, da pride v kratkem do odločitve glede nagodbe. Čim konča strokovna komisija svoje delo, začne se med obama vladama pogajanja in tedaj se dočene, se-li dajo nasprotia premostiti ali ne. V ogrskem ministrstu vlada tako edinstvo, da doslej še v nobeni seji ministrskega sveta ni prišlo do glasovanja, ker je š v vsaki zadevi vladalo popolno soglasje.

Carigrad 6. oktobra. Vlada je mobilizirala zdaj tudi tretjo evropsko redif-divizijo. Mobilizacija gre hitro in gladko od rok. — Vojaštvo grške vojne ladje „Miaulis“ je na otoku Samos demonstriralo za združenje tega otoka z Grško.

Petrograd 6. oktobra. V Astahanu so zasačili policijskega agenta Račkovskega v njegovi lastnosti kot voditelja velike roparske in tatinske čete. Dobili so pri njem bogat plen.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Ves trud, znižati cene žitnim pridelkom, ostaja brezuspešen. Tekom tedna imamo zaznamovati večnoma le poviške, pa bodisi, da so leti utemeljeni ali ne. Mlini so pričeli z nakupom večjih partij, kar vedno daje tendenco rastočo smer. Hrostiti se nadejajo vedno večjih cen, vendar pa je stranka besistov spričo dobre letine šo tako močna, da so uspehi hosistov razmeroma majhni.

Pšenica je ves teden naznanjala trdnješe cene, v malih skokih sicer, toda dosledno. Tendence te vrste je navadno najzanesljiveja, ker dviga cene skoraj nevidno, v teku enega tedna pa se pokaže, da so cene vendarle za 10 do 15 kr. višje — to se je zgodilo tudi ta teden.

Koruzi se je godilo ravno tako, kakor pšenici. Staro blago je dvignilo cene do 15 kr., dočim so oferte za novo blago, ki so pa poleg tega še prav redke, ostale nespremenjene.

Oves se ne more ustanoviti. Začetkom tedna še razmeroma voljni prodajalci pričeli so postajati v nadaljnjih dneh skeptični na razna poročila, da bomo doživeli glede tega pridelka neprijetna presenečenja. Zginili so s trga in čakajo trenutka, ko se bo situacija zjasnila.

Sladkor. Nove ponudbe za oktober-december so se začele 1. oktobrom. Cene so pa še potome, da tovarnam ne nudijo koristi, marveč kažejo samo še produkcijske stroške. Vrše se namreč še pogajanja že karteliranih rafinerij s tovarnami za surovino — čim se ta dogovori imamo takoj pričakovati višje cene. Danes velja za podlago pri prodaji vsakokratna cena surovine na praški borzi basis Ustje nakladišče plus 38 K davka in 7 K stroškov čiščenja.

Riž ima predtedenske cene.

Petroleij je s 1. oktobrom dvignil cene za pol krone.

Kava notira predtedenske cene.

Špirit naznanja trdnješe cene.

— **Podružnica Hrvatske poljedelske banke na Reki.** Hrvatska poljedelska banka je osnovala na Reki svojo podružnico, ki je ravno pričela s svojim poslovanjem. Kakor čujemo, se bode bavila ta podružnica z vsemi bančnimi opravili in komisijalnimi posli blaga ter je zaradi tega poleg bančnega oddelka osnovala tudi glavni oddetek. Znano je, da je Hrvatska poljedelska banka središče hrvatskih kmetijskih združenj; zaradi tega je ta njen korak za gospodarski razvoj velike važnosti. Banka je bila pri vsem svojem trudu da proizvede zadrug čim najbolj vnovči, vezana na posredovalce, katerim je bil interes zadrug oziroma naš gospodarski razvoj stranska stvar, vsled tega se je banka odločila vzeti to posredovanje v svoje roke. Naloga ji je posredovati kupovanje in prodajanje gospodarskih proizvodov iz Hrvatskega in Slavonije v Dalmaciji. Istro in Hrvatskim primorjem in nasprotno in biti s tem most za gospodarsko zblíževanje teh pokrajin. Poznavajoč temeljito stremljenje tega zavoda, ki mu je bil do sedaj vedno pred očmi gospodarski razvoj hrvatskega naroda, se pridružujemo simpatijam, s katerim je javno mnenje pozdravilo ta korak ter želimo, da novi podružnici srečen uspeh in ga priporočamo našemu ljudstvu.

Narodno zdravilo. Tako se sme imenovati bolezni utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Mollovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno uporablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov prepatat, zasnovan na varstveno znamko in podpisano. 2 31—14

Dobro domače zdravilo. Med domačimi zdravili, katera se rabijo kot bolečine olajšujoče in odvrčajoče mazanje pri prehlajenju itd. zavzema v laboratoriju Richter jeve lekarnar v Pragi izdelano LINIMENT. CAPSICI COMP. s „sidrom“ nadomestilo za „Pain Exceller s sidrom“, prvo mesto. Cena je nizka: 80 h. K 1-40 in K 2.— steklenica. Vsaka steklenica se nahaja v elegantni škatli in jo je spoznati po znanem sidru.

Notica. Pri zdravljenju različnih ran se mora najbolj paziti na to, da se rana popolnoma zaceli le tedaj, kadar so odstranjeni iz nje vsi nezdruživi deli. Kratko rečeno, potrebno je, da se obvaruje rana takoj v pričetku vsake nesnažnosti in da se uporabijo hladne, bolečine olajšujoča sredstva proti vnetju. Staro, dobro in zato posebno uspešno domače sredstvo je najboljšo znano praško domače zdravilo iz lekarnar B. Fragnerja, c. kr. dvor. dobavitelja v Pragi, ki se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat. b

Nova iznajdba se je malokatera tako hitro razširila in se v resnici tudi tako obnesla kakor patentirani aparat za vsrkavanje prahu „Atom“. V preteklem letu se je kupilo na Avstrijskem do 4500 teh aparatov in vsak dan dobi trdka G. R. Paalen & Co. na Dunaju izpričevala, ki ne pripoznavajo samo izvrstnega delovanja tega aparata, ampak se v vseh posebnostih, s kakšno velikim prihrankom na času, kako neškodljivo in brez nadlegujočega, zelo nezdruživega prašenja se znaajo preproge, oblečene mobilije, protiere, blazine itd. tam, kjer stoje. Nekaj mesecev sem prodajal imenovano trdka tudi take aparate, ki se morejo zvezati z vsako električno svetilno žico, ne da bi bilo treba to prenesti. Tudi ti aparati se splošno hvalijo. 3617

Se dobi povsod!

Kalodont

885 neobhodno potrebna zobna Crème 30
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave

Postavno varovano.
Vsake ponarejanje in po-
natiskovanje kaznivo.

Edino pristen je Thierryjev
balzam

le z zeleno znamko „redovnica“
Staroslovno, neprekinjeno
proti slabemu prehlajenju, kšom
želodcu, koliki, katarni, prsim
bolezni, influenci itd. itd.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih
steklenic ali 1 velika specialna
steklenica s patent. zamaškom
K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo,
povsod znano kot non plus ultra

proti vsem se tako starim ranam vnetjem, ranicam, ab-
scesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60
se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini. 363
Brošura s tisočoriginjalnih zahvalnih pism gratis in franko
V zalozgi v skoraj vseh večjih lekarnah in medicinskih
drogerijah. 4050—42

Skrb vsake gospo-
dinje je posvečena
družinski blaginji!

Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava

je po Kathreinerjevem načinu svo-
jega protivnanja okusna, zdravju
v prospeh in počeni, ima torej nepre-
cenične prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjate pri nakupovanju
izrečno ime Kathreiner in zahtev-
vajte le izvirne zavoje z varst-
veno znamko župnik Kneipp.

Proti zobobolu in gnilobi zob
Izborno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navedom 1 K.

Bl gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in jo
neprekosljivo pripomoček proti gnilobi
zob, zato jo vsakemu najtopleje pripo-
ročam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne vo-
de.

Dovolim, da to javno oznamite, ker
je res hvale vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1906.

Dež. lekarnar Mil. Leusteka
v Ljubljani; Resljeva cesta št. 1.
Poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
trga, mostu. 48—39

Drugo leto prodaje patentnih aparatov za vsrkavanje prahu

Atom

Izpričevalo o ročnem aparatu.

Na Dunaju, 1. decembra 1905.

Dobro mi je znano, da gre o Vaših izvrstnih aparatih za vsrkavanje prahu „Atom“ po deželi samo en glas hvale. Vendar se mi zdi potrebno, da Vam tudi jaz izrečem popolno zadovoljstvo.

Preproge, pohištvo, zastorje in biljarde čisti Vaš aparat skrbno in temeljito in ga moji posli imenujejo naravnost do- bro za gospodinjstvo.

Veselim se, da Vam morem to poročati in znamenjam z odličnim spoštovanjem

Grof Ferdinand Billot.

Izpričevalo o elektriškem aparatu.

Wagstadt (Avstr. Šiez.) 20. sept. 1906.

Odgovarjate Vašemu cenje- nemu od 11. t. m. Vam radi potrjujemo, da se je **patentni aparat za vsrkavanje prahu „Atom“ z elektriškim gonilom**, ki smo ga dobili od Vas, v stanovanju in v trgovini izvrstno obnesel in ga skoraj vsak dan rabimo. Nabavo tega resnično izvrstnega aparata mo- remo vsakomur priporočati naj- topleje.

Z velespoštovanjem
Mat. Salcher & Söhne.

Edini sesalni aparat za
prah z ročnim gonilom.

Že tisočl so ga preizkusili
in najbolje priporočili.

Kupci se prosijo, da naroče
čimprej, da se more pravo-
časno dobaviti.

**Neutrpljivo za zaseb-
nike, hotele, vile,
cerkve, samostane,
bolnišnice itd.**

V Avstriji doslej prodanih okoli 4600 kom.

Cene aparatov z ročnim gonilom
iz Dunaja:

Tip I. K 175.—, tip II. K 375.—

Aparati z elektriškim gonilom za
zvezanje z vsako svetilno napravo.

Cene po moči toka.

Na zahtevanje prospektov
izpričevali.

Centralna prodaja za patent. aparate za vsrkavanje prahu „Atom“

G. R. Paalen & Co.

Dunaj, I., Spiegelgasse 21.

Telefon 2370. 3610

Poslednji čas tako pogosto nenadno spreminjanje vremena je vzrok mnogim prehlajenjem sopl in so zato jeze raz- krajajoča sredstva postala splošna potreba. Za to je pa osobito primerna giesshübler- skatolina, ki zlasti zmehšana z gorkim mlekom v tem oziru izbornu ugodno vpliva in je tudi sama izmed najbolj zdravih domačih pijač.

Darila.

Upravništvu našega lista so postali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Gospod E. More z Jesenic K 3—, darovala
vesela družba v gostilni g. Josip Višnjari na
Jesenicah. Prostožidarij „Salomonskega
templja“ ob izročitvi diplome njenemu lastniku
K 30-40. — Narodnjaki pri igri K 1—, —
Skupaj K 34-40. Srčna hvala! Ziveli!

Za „Učiteljski konvik“: Gosp. Janko
Škerbinec, nadučitelj v Višnji gori K 10-32,
zložili v preprijaznem hotelu „Ilirija“ g. Janko
Škerbinec, nadučitelj v Višnji gori in drugi
resnični prijatelji učiteljstva z besedilom:
„Ljubimo učitelje — trpimo, saj nam marljivo
in skrbno odgajajo mladino, nado boljše
bodočnosti!“ Lepa hvala! Vsoto smo izročili
gosp. Dimniku.

Zahvala.

Olepševalno društvo v Škofji Loki
izreka tem potom najsrčnejšo zahvalo za
nabrano darilo 30 K udeležiteljev ob priliki
svatbe posp. A. Arharja dne 1. oktobra 1906
v društvene namene.

Slavko Flis,
predsednik.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 5. oktobra: Jera Bremc, posestni-
kova žena, 48 let, Zalokarjeve ulice št. 13,
spriždenje jeter. — Franja Fink, posestnikova
žena, 61 let, Radeckega cesta št. 11, Dementia.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 6. oktobra 1906.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majska renta	98 85	99 05
4 1/2% srebrna renta	100 05	100 25
4% avstr. kronska renta	99 10	99 30
4% zlata	116 65	116 85
4% ogrska kronska renta	94 70	94 90
4% zlata	112 60	112 80
4% posojilo dež. Kranjske	98 60	99 60
4 1/2% posojilo mesta Split	100 50	101 50
4 1/2% posojilo mesta Zadar	99 30	100 30
4 1/2% bos.-herc. železniško	100 05	101 05
posojilo 1902	99 25	99 75
4% češka dež. banka k. o.	98 85	99 45
4% „Z. o.		
4 1/2% zast. pisma gal. dež.		
hipotečne banke	100 10	101 10
4 1/2% pešt. kom. k. o. z		
10% pr.	105 —	106 —
4 1/2% zast. pisma Innerst.		
hranilnice	100 20	106 70
4 1/2% zast. pisma ogr. centr.		
dež. hranilnice	100 —	100 30
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100 —	100 30
4 1/2% obl. ogr. lokalnih žele-		
znice dr.	100 —	100 20
4 1/2% obl. češke ind. banke	100 —	101 —
4% prior. lok. želez. Trst-		
Poreč	99 90	
4% prior. dolenskih žel.	99 50	100 —
3% prior. juž. žel. kup. 1/4%	317 50	319 50
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	100 —	100 80

Srečke.		
Srečke od 1. 1860 1/2	215 —	220 —
„ od 1. 1864	275 —	277 —
„ tizske	152 85	154 85
„ zem. kred. I. emisije	280 —	289 —
„ „ II.	285 —	294 —
„ ogrske hip. banke	268 —	267 —
„ srbske à frs. 100 —	97 —	105 50
„ turške	160 75	161 75
Basilika srečke	21 70	23 70
Kreditne	453 —	464 —
Inomoške	78 —	83 —
Krakovske	85 —	92 —
Ljubljanske	56 25	62 25
Avstr. rdeč. križa	48 —	50 —
Ogr.	28 75	30 25
Rudolfove	55 —	60 —
Saleburške	70 —	76 —
Dunajske kom.	161 85	161 85

Delnice.		
Južne železnice	178 15	179 15
Državne železnice	684 50	685 50
Avstr.-ogrske bančne deln.	1765 —	1776 —
Avstr. kreditne banke	673 —	673 40
Ogrske	811 50	812 50
Zivnostenske	242 —	243 —
Premogopok v Mostu (Brüx)	715 —	718 —
Alpinske montan	604 75	605 75
Praške žel. ind. dr.	2786 —	2800 —
Rima-Muranyi	577 —	578 —
Trboveljske prem. družbe	289 —	293 —
Avstr. orožne tovr. družbe	579 —	583 —
Češke sladkorne družbe	157 —	161 —

Valute.		
C. kr. cekin	11 35	11 40
20 franki	19 11	19 14
20 marke	23 47	23 54
Sovereigns	23 98	24 06
Marke	117 45	117 65
Laški bankovci	95 45	95 65
Rubli	252 75	253 50
Dolarji	4 84	5 —

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 6. oktobra 1906.		
Termim.		
Pšenica za oktober	50 kg K	7 20
Rž	50 „	6 43
Koruza	50 „	5 08
Oves	50 „	6 90

Effektiv.
Zdrano.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 66-3. Srednji srčni tlak 726.0 mm

Oktober	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetovi	Nebo
5. 9. sv.	738-6	14-7	slab zahod	oblačno	
6. 7. aj.	738-4	10-1	bresvetno	oblačno	
„ 2. pop.	738-7	18-9	bresvetno	oblačno	

Srednja večerjajna temperatura: 14.8°, nor-
male: 12.2°. — Padavina v mm 0-0

MATTONI GISSHÜBLER

naravnna
alkalična kislina
najboljša namizna in
okrepčujoča pijača
preskušena pri kašlju, vratnih bo-
leznih, želodčnem kataru ter pri
kataru v sapilih. 94—8

V I . jani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju
in v etru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih
specerijah, vinskih in katesnih trgovinah.

SODI

vsake velikosti in tudi takozvane

= barigle =

za mošt se prodajajo na Rimski
cesti št. 11. 3740—1

Odvet. kandidat

z daljšo prakso želi z novim letom
1907 ev. tudi poprej spremeniti mesto,
najraje na Štajerskem.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 3644—1

Krojaški pomočnik

se takoj sprejme pri

Franj. Škrbec
v Ložu. 3622—1

Posojila v gotovini

se dajejo takoj in tajno osebam
boljših stanov, c. kr. častnikom in
višjemu svečenstvu — iz premo-
ženja plemške rodbine — pod
ugodnimi pogoji. — Prošnje na
g. Josipa pl. Jankoviča, Kispesit,
(Ogrsko). 3641—1

Danes, 6. oktobra

v „Narodni kavarni“

koncert

sesteta na lok.

Začetek ob devetih zvečer. Vstop prost.

K mnogobrojnemu obisku vabi

Fran Krapež
kavarnar.

V nedeljo, dne 7. t. m. v

hotela Južni kolodvor

velik

KONCERT

Prvega tamburškega društva
s Hrvaškega

v narodni noči.

To društvo je koncertiralo z izvrstnim
uspehom v vseh večjih mestih na Hr-
vaškem, v Slavoniji, na Štajerskem,
Kranjskem, Koroškem, Nemškem in
Danskem.

Začetek ob polu 8. uri. Vstop prost.

Izšla je knjiga

KORISTKA.

Povest iz gledaliških krogov ljub-
ljanskih v polupreteklem času.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Ta povest je jako zanimiva ter izbornu
opisuje dogodke neke koristke izza
časa Mondheimovega gledališkega rav-
nateljstva.

Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.

Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER v Ljubljani
Prešernove ulice.

graleom na citre poklija zastoj 5 pesmi
za citre in katalog Henkirehner, Girkau
na Češkem. 3536—4

Polir

se takoj sprejme pri stavbniku Ferd.
Trumler, Ljubljana, Pred škofijo
št. 3. 3596—2

Dobro ohranjeno

motor-kolo

3 1/2 H. P.

se ceno prod. Več pove Ernst Spell,
mehanič v Ljubljani. 3632—1

Lepa mesečna soba

za enega ali dva gospoda, ali za kakšno
gospodično se takoj odda v Igriških
ulicah št. 2, I. nadstr. 3636—1

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3

pod „Narodno kavarno“.

Od 7. oktobra do

13. oktobra 1906:

Potovanje po

Gornji in Dolnji Avstriji.

Iščem

stenografa

ki je zmožen slovenske in nemške ste-
nografije; dalje pa tudi 3633—1

solicitatorja.

Vstop takoj. Prednost imajo strojepisci.

Dr. Juro Hrašovec v Celju.

Blagajničarko

v tem poslu že delujočo in dobro iz-
urjeno računarico ter 3639—1

učenca

s zadovoljnimi izpričevali in iz dobre

meščanske hiše takoj sprejme trdka

M. Elsner v Litiji.

Jutri, v nedeljo dne 7. oktobra

v restavraciji „Pri levu“

KONCERT

sesteta na lok.

Začetek ob 8. uri. Vstop

Krošnjariji-agenti
se proti visoki proviziji ali stalni plači iščejo
tako za prodajanje patent. predmeta. Ponudbe
pod „A. E. 104“ odpošilja **Rafael & Wittek**
Dunaj I. Graben 28. 3615-1

Lepo stanovanje

s pritlikami se odda v **Šiški**, v **Ko-**
lodvorskih ulicah št. 191 za **no-**
vembrov termin. 3625

Novo podjetje

ki donša vsako leto najmanj 16000 K,
se zaradi rodbinskih razmer prodaja.
Kje — pove upr. „Slov. Naroda“. 3618-1

Išče se pisar

za c. kr. notarijat v Ilir. Bistrici.
Pogoj je popolna zmožnost slo-
venščine in nemščine v govoru in pisavi
in prav lepa pisava. 3587-3

Seno in slama

vse v balah, se ceno prodaja na skla-
dišču. **Martinova cesta št. 4.**
Ondi se kupujejo sveže goveje
kože, teletine in svinjine po najvišjih
cenah. 974-30

V Senožcah se da v **najem** s 1. no-
vembrom t. l.

hiša

pripravna za **trgovino** in v ravno isti
hiši **gostilna.**

Natančneje pove **Franjo Sbrizaj**
v **Senožcah.** 3583-2

Hiša

v kateri je dobro idoča gostilna, se
zaradi bolehnosti lastnika pod zelo
ugodnimi plačilnimi pogoji prodaja ali
da v najem.

Več se izve pri **g. Poženu, trgovcu**
v **Trnovem v Ljubljani.** 3619-1

Ribolov

v **najem**
za **10 let**

odda v občinskem ribniku ob okrajni
cesti v Zgornji Šiški občina Zgornja
Šiška v nedeljo, dne 14. oktobra 1906
ob 4. uri popoldne v občinski pisarni
Zgornje Šiške št. 36, kjer se bode
vršila ustmena dražba. Pojasnila daje
županstvo. 3624-1

Županstvo občine Zgornja Šiška.

V restavraciji „Pri novem svetu“

se dobijo
vsako soboto in nedeljo
sveže, vsakovrstne, doma izdelane

klobase

Valentin Mrak
restavrat.

Št. 34.052.

Ustanova za vzgojo deklic.

Podpisani mestni magistrat razpisuje s tem
ustanovo **Katarine Warnussove** za vzgojo deklic
v znesku letnih 252 K za dobo 3 let in sicer za leta 1907, 1908 in 1909 v
podelitev.

To ustanovo je podeliti dvema deklicama iz sorodstva ustanovnice ali pa
ko bi takih ne bilo, dvema hčerama ljubljanskih meščanov.

Prošnje za podelitev te ustanove, ki morajo biti opremljene z dokazili o
sorodstvu oziroma o ljubljanskem meščanstvu, potem o domovinskih in pridobitnih razmerah staršev dotičnih deklic, je vlagati **do 20. oktobra t. l.** pri
tukajšnjem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 23. septembra 1906.

Ena ali dve gospodični

se sprejmeta s 1. novembrom v sta-
novanje in hrano. Posebna soba.
Na razpolago je tudi klavir. Mesečna
cena 15 glđ.

Kje — pove upravnistvo „Slov.
Naroda“. 3548-2

Revmatiki in astmatiki

dobe iz hvaležnosti radovoljno in brez-
plačno pojasnilo, kako je bilo mojemu
očetu pomagano pri zgorajšnjih boleznih
Herman Baumgardl
Silberbach pri Grasslitzu na Češkem, št. 397.

Panorama International

Pogačarjev trg.
Razstavljeno od nedelje 7. oktobra
do vštete sobote 13. oktobra 1906:

Solnograd in njega planine.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovec in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene.
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani cenik! zastoj. 40

Dalmatinsko vino.

Čast mi je naznaniti gospodom pro-
dajalcem vina, da posedujem večjo
množino letošnjih, samo zajamčeno na-
ravnih vin iz najboljših krajev Dal-
macije. 3600-1

Nadalje sem na razpolago gg. vele
tržcem, ki bi si želeli nabaviti osebno
večjo množino vina, naj se blagovolijo
obrniti na podpisane, ki je pripravljen
jim iti v resnici na roko.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Tomasović
Podstrana pri Spljetu, Dalmacija.

privatni učni zavod

za urezanje in šivanje oblek
Eme Schlehan
v Ljubljani, Židovske ulice 1.

Učenke se sprejemajo vsak dan od
9. do 12. ure dopoldne. 3517-3
Prodaja krojev po meri.

A. KUNST

→ Ljubljana →
Židovske ulice 4
Velika zaloga obuvaj
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in seznanjujejo. — Pri zunanjih
naročilih naj se blagovolijo vzorec vpo-
slati.

Ustanovljeno leta 1845.

JOS. REICH

Edini zavod
za kemično čiščenje obleke
ter zastorjev, barvarija in
likanje sukna
na par.

Poljanski nasip —
Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgove ulice št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Sprejaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbiri

flojzij Persché

v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Pekarija slaščičarna in kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.
= žitjalke: =
Glavni trg 6
Sv. Petra cesta 26

Važno! Za Važno!

gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tudi po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in pospalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurška obe-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega ruma in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in soli za kopel.
Oblatv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojnja sol, soliter, enojan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.

→ Drogerija → 40

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.
Kupuje po najvišji ceni rama
solišča (zelo), cvetja, korenine, so-
mena, skorje itd. itd.

Magnezit

Kdor bi vedel povedati za mesta, kjer
bi se našel magnezit, ali jih ima na
svojem lastnem posestvu, ali vsaj do-
mneva da so, naj piše pod „Magnezit
7591“ na **Rudolf Mosse, Dunaj I**
Sellerstraße 2. 3621

Dva črkostavca

spretna v akoidenem in tabelaričnem
stavku sprejme pod ugodnimi pogoji
„Zadružna tiskarna v Krškem“. 3630-1

Lepa stanovanja

v novih hišah na Selu
tik glavne ceste z 1. 2 ali 3 sobami,
kubinjo in drugimi pripadki se takoj
oddajo po zelo nizki ceni.

Več se poizve v Ljubljani, Am-
brožev trg št. 7, pri št. 3315 20

Vsaka šivilja

ki bi svojim naročnicam rada predložila
ličen modni list, naj se takoj za po-
izkušnjo naroči na „Genre Parisien“,
samo K 3 25 za tri mesece. Najboljši
in najcenejši modni list s 60 modeli;
slovenska, francoska, italijanska in
nemška izdaja. Administracija „Genre
Parisien“ v Tridentu. 3616-1

Trgovski pomočnik

izurjen manufakturst, vojaščine prost,
se takoj sprejme kot prva moč pod
ugodnimi pogoji. Ponudbe s črko
„Bodočnost 50“ na upravnistvo „Slov.
Naroda“ 3627-1

Lepo obrastel

gozd

v **Vuzenici na Štajerskem**
se prodaja zaradi bolezn lastnika. Gozd
obstoji izključno iz smrek in hojk, ter
se prodaja z zemljiščem vred ali pa samo
drevesa v posekanje v debelosti od
21 cm naprej.

Kupec dobi od prodajalca v najem
tudi žago s cirkularjem, katere žaga
stoji blizu gozda in je oddaljena komaj
pol ure od železniške postaje Vuzenice.

Naslov prodajalca pove upravnistvo
„Slov. Naroda“. 3593-1

Premenitev poslovdje

dimnikarskega obrta.

Naznanjam slavnemu občinstvu,
posebno pa svojim delodajalcem, da je
dimnikarsko delo, pri katerem je bil
kot poslovdja do sedaj gospod Ivan
Kern, prevzel moj sopro Josip Spitzer,
ki bode vodil delo za nedorošle otroke.
Ker delo po kakovosti ne bode nič
manj točno in skrbno, se priporočam
še nadalje slavnemu občinstvu ter
znamenjam

Ivana Spitzer
Krakovski nasip 4.
3592-1

Štev. 494.

Natečaj.

Razpisana je
služba sanitetnega distriktnega zdravnika
v **Vojniškem trgu**, obsegajoč občine: trg Vojnik, Bezovica, Višjaves, Škofja-
vas, Frankolovo, Novacerkva, Dobrna in Šmarten v Rožni dolini. Kot zdravnik
ima tudi razširjeno privatno poslovanje. Zahteva se znanje slovenskega in nem-
škega jezika v govoru in pisavi.

Prošnje naj se pošljejo podpisanemu načelniku **do 31. oktobra 1906.**
Višjaves pošta Vojnik pri Celju,
dne 21. septembra 1906.

Načelnik: **J. Lipuš.**

Sodar

trezen z dobrim izpričevalom
se takoj sprejme v **Lenčtovi vinski**
trgovini na **Laverci pri Ljubljani.**
3634-1

klavir.

Več se izve v gostilni na pošti
na **Glincah.** 3599-1

Sprejme se takoj spreten sedlarski pomočnik.

Služba stalna. Plača po zmožnosti.
Ivan Kravos 3631-1
sedlar v **Gorici.**

Vajenca

sprejme za **brivsko obrt**
M. Podkrajšek 3620-1
brivce za dame in gospode
v Ljubljani, **Sv. Petra cesta**

Parni stroj s kotlom

za 7 konjskih sil se po nizki ceni prodaja
v **Spodnji Šiški** pri

Peter Keršiču
3617-1 tovarna voz.

V trajno delo sprejemem takoj
dva izurjena

mizarska pomočnika.

Anton Rojina
mizar 3590-2
Wolfve ulice št. 8

Večji hotel

išče upraviteljico za oddajanje sob v
najem. Zahteva se poznanje hrvatskega
odnosno slovenskega in nemškega je-
zika. Pogoji povoljni. Ponudbe z refe-
rencijami naj se pošiljajo na upravnistvo
„Slovenskega Naroda.“ 3338-4

G. FLUX

Gospodke ulice št. 6 3638
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. Potnina
tukaj. — Natančneje v pisarni. —
Vestna in kolikor možno hitra
postrežba zagotovljena.

Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

BRZOJAVKA!!

Prekrasna ura in verižica za
samo 2 K 10 h.

20.000 komadov

nakupljenih zaradi opustitve neke švi-
carske tvornice za ure, zaradi tega raz-
pošiljam prek. pošt 36 urno precizijsko
uro na sidro z lepo verižico, natančno
idočo, za kar se tri leta jamči, za samo
2 K 10 h.

Po povzeju razpošilja I. zaloga blaga

S. Kohane Krakov št. 223
Za neugajajoče denar nazaj. 3605-1

3509-2

Epilepsija.

gor trpi na padavici, krčih in drugih živih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo zastoj in poštne prosto razpošilja
priv. Schwanen-Apotheke
Frankfurt a. M. 2514 13

Krojaškega pomočnika

učenca sprejme takoj krojaški
Gregor Kos, Dol. Logatec
št. 40. 3574-2

Dečka

poštene rodbine sprejme takoj v
grovino z mešanim blagom J. Kranje
Borovnici. 3580-2

Dva spretna 3578-2

Učavničarska pomočnika

sprejme takoj v stalno delo
Ivan Rebek v Celju.

Kleparski pomočnik

mesljiv del vec, dobro vajen tudi
peljavanja vodovoda, dobi takoj traj
nega dela pri firmi Josip Stadler na
Starem trgu št. 15 v Ljubljani.
3547-2

Blagajničarka

dobrimi izpričevali, v starosti okoli
30 let, se sprejme.

Vprašanja sprejema upravništvo
Slov. Naroda. 3560-3

Italijanski jezik

učuje po priznani lahko umiljivi metodi
Marianna Chiossino
Knaflove ulice šte. 4.
3556-2

Transitno skladišče

Kolizeju se z mesecem
stopadom odda v najem.

Vprašanja sprejema upravništvo
Slov. Naroda. 3561-3

Dobra kavarna

na lepem prostoru v Ljubljani je
naprodaj.

Ponudbe po „Kavarna“ na uprav
ništvo „Slov. Naroda“. 3182 14

Revmatičnim

in onim, ki trpe na trganju po kosteh
nad zastoj sporočim pismeno, kako
sem ozdravel popolnoma od svoje
mučne trdovratne bolezni v kratkem
času.

Karel Bader v Mona-
kovem, Kurjuštr. 40a. 3417-2

Važno za lastnike klavirjev!

Opominim, da so vedno in povsod
mojo slepil najboljši uglaševalci klavir-
jev. Moja zadnja beseda je, da ni
nič vredno brati in odgovarjati anon-
nim anoncem, vedno proti meni na-
vkljenim. Meni zadostujejo mnoga pri-
ročila g. profesorjev glasbe, (v Glas-
beni matici, Filharm. društvu itd.) Pri-
ročila se vsi p. n. gospodi.

Igram tudi pri plesnih vajah.

G. J. Jurasek, 3436 1
I. Kranj, ubiralec klevirjev
Ljubljani, Stari trg št. 17, II nadst.

Važno

za 3559-2

lastn. ke klavirjev!

Vsa p. n. gospoda, ki jim je na
obrem stanju njih instrumentov, naj
pajo uglaševanje klavirjev samo
kakemu videčemu uglaševalcu, kateremu
trna in žebelj ni treba tipati, zaradi
esar rjaveti ne morejo.

Popravljanje klavirjev naj se iz-
ti samo kakemu dobremu izdelovalcu
klavirjev, ker samo tak poprave lahko
prišnje strokovnjaško in porabno.

„Ottoman“

papir za cigarete
in cigaretne stročnice se hvalijo same,
reklame zanje ni treba.

II 3570-7

Thielejev razdebelilni čaj
znano uspešna specialiteta proti debe-
losti, zajamčeno neškodljiv. Zavitek
K 2. Prodaja ga lekarna „pri
Angelu“ v Celovcu. 3325-3

Več
črevljarskih učencev in
pomočnikov
sprejme Ivan Piš, črevljar v
Zgornji Šiški št. 79. 3410-3

Tovarna za stole
Fran Švigelj

na Brežu, pošta Borovnica
izdeluje vsakovrstne
stole od preprostih
do najfinejših brez
vsake konkurence.

Genik na zahtevanje zastoj in franko.
4203-2

Pozor!

V najem all na račun se odda
večja gostilna
in prodajalna

na Gorenjskem v jako lepem kraju in
blizu železniške postaje.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 3539-3

Po najvišjih cenah
3562-2 kupuje in plačuje

lepe bele suhe gobe,
češminjevo zrnje ali češ-
minjeve jagode, divji
kostanj, bukov žir ali
bukvice, hrastov svež
želod in smrekove storže

firma Leuz

v Ljubljani
pri novem Fran Josip. v. mostu.

Išče se
posredovalec

ki bi prodal prekrasno ležečo graščino
v bližini mesta, s hmeljem in vodno
močjo. — Več pod „Vermittler“ Celje,
poste restante. 3563-2

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GRBOV 1397
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6. —
Telefon št. 154.

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11

priporoča svojo bogato zalogo novih
in že rabljenih 44-40

VOZOV.

Lovske puške

vseh sistemov, priznani izdelki prve
vrste z največjim strelnim učinkom
priporoča 2294-16

Peter Wernig

o. kr. dvorni dobavitelj orožja
v Borovljah na Koroškem

Geniki zastoj in poštne prosto.

Pri prvovrstni avstrijski zavarovalni dru-
žbi proti požaru in za življenje najdejo
23 posredovalci 1650

kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujoč se
postranski posej, kot glavni zastopniki in stalni
potovalci pa dobro trajno službo. — Ponudbe
pod „15 305“, Gradec, poste restante.

Lodnasto športno moderno sukno,
perilo za lovce kakor tudi sukno
in loden za dame nudi po nizkih
cenah in le v dobrih kakovostih raz-
pošiljalnica

Josip Prunar, Trautenau i B.

Vzorci na zahtevo franko. Blago je
carine prosto. 3411-3

Avtom. pasti na veliko.

Za podgane fl. 2.—, za miši fl. 1.20i
Ujame se jih brez nadzorstva v eni noč.
do 40. duha ne ostane, nastavlja se samo
„Eclipse“, past za ščurke, ki jih
ujame v eni noči na tisoče Stane fl. 1.20.
Povsod najboljši uspeh. Razpošilja po povzetju
J. Schüller, Dunaj II, Kurzbaugasse 4/30
Premnogo zahval in priznanj. 3120-13

Gostilna

se da v najem. Istotam se odda za
1. november t. l. prostor pripraven za
prodajalno ali

delavnico in
stanovanje.

Vpraša naj se v Spodnji Šiški, Vod-
nikova cesta št. 88 I. nadst. 3438-7

Vino

Jako dobro belo vino, letnik 1905, kakor
tudi izvrsten renski rezling iz l. 1904
in 1905 ima poceni na prodaj vitez
pl. Thierry v Sromljah, okraj Bre-
zice ob Savi.

Vsa natančnejša pojasnila daje

Franc Warlez
v Brežicah.

3519-3

Sode

vinske od 300 do 700 litrov vsebine
proda po nizki ceni 3465-6

Fran Cascio
Vegove ulice šte. 10.

Stanovanje

obstoječe iz 2 večjih ali 3 manjših sob
išče v mestu za takoj ali za 1. no-
vember rodbina 3-4 oseb brez otrok.

Natančnejše se izve v mestni
posredovalnici za delo in stano-
vanja v Ljubljani. 3507 3

Pekarija

8 pripadajočim stanovanjem in pri-
tiklino se odda v najem od 15. ok-
tobra t. l. naprej v Gradu št. 22
na Bledu.

Več pove gospod Valent. Dež-
man, posestnik in prevošček v Lesc. h,
Gorenjsko. 3563-3

Proti suhosti

je edino izvrstno kreplilo in jačilno sredstvo
redilna moka Kätke

zdravniško priporočena, z izvrstnim uspe-
hom porabljava, za okroženje telesnih oblik
izredno preizkušena, v 6 tednih 6 funtov
teže več, zajamčeno neškodljivo. Strogo
pošteno, ni sleparstvo, mnogo zahvalnih
pisem Karton stane fl. 110 po povzetju
ali v pis. znamkah Glavno razprodajališče

9 gospa Kätke Menzel 1269
Dunaj XVIII. Schulgasse 3, I. Stock, 11.

V najem se odda takoj pri Jese-
nicah na Savi okraj Krško na novo
urejena 3521-3

kovačnica

po ugodnih pogoji.

Ker ni konkurence, se bo obrt dobro razvijala.
Ponudbe naj se pošiljajo na naslov:
F. M., poste restante Jesenice na
Savi, okraj Krško.

Lepi lokali

pripravi za vsako trgovino ali za pi-
sarne se dajo takoj v najem.

Odda se tudi

hlev za dva konja.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 2845 27

Stanovanje

z 2 sobama in pripadki ter

mesečna soba

se odda takoj ali s 1. novembrom.

Več se izve v gostilni Majcen,
Karolinska zemlja št. 1 pri Do-
lenjski mitnici. 3550-2

IZBERITE SI

amerikanske čevlje

elegantne, pripravne in stanovitne, samo solidnega dela

AMERIKA

avstr. - nska

zaloga črevljev

3628-1

LJUBLJANI

Prešernove ulice 50.

Za naročila z dežele zadostuje navedba številke.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombinacijah
pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena
druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno
zavarovanje na doživetje in smrt z
manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravo do dividende.

„SLAVIJA“

- - - vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - -

Rez. fondi: 34,788.837.76 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 87,176.383.75 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica nase države

z vseskozi slovaško-norodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gosposkih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in naklunatneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in obnovenkorne
namene.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

v Ljubljani

priporoča svoje

izborna pivo v sodcih in v steklenicah

Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon šte. 187.

Telefon št. 163.

Kakor je p. n. občinstvu znano, sem bil pred začetkom sezije v Parizu, kjer sem osebno izbral originalne pariške modele, ki so ravno kar došli.

S tem si usojam p. n. občinstvo vabiti na ogled teh modelov in upam, da se bode vsakdo zanimal zanje. Imam velikansko zalogo **sveže jesenske in zimske konfekcije za dame, gospode, deklice in dečke**, vse najfinerše izvršitve po najnižjih cenah.

Z velespoštovanjem

O. BERNATOVIČ

v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

2597-2

Josip Vidmar

izdelovalec dežnikov in solčnikov
naznanja slav. občinstvu, da je otvoril dne 1. oktobra t. l. svojo

glavno prodajalno dežnikov in solčnikov

Pred škofijo št. 19,

obdrži pa svoji dosednji prodajalni na **Starem trgu št. 4** in v **Prešernovih ulicah št. 4** kot podružnici. Nabaja se v zalogi vedno **najnovejše v to stroko spadajoče blago**.

Preobleke in popravila točno in ceno.

3234-6

Oes. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-10 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Celovec, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc, Budejovice, Praga.
7-17 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Topolce, Kočevje.
11-30 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salzburg, Inomost, Bregenc.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Topolce, Kočevje.
4-00 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Stajer, Linc, Budejovice, Praga, Dunaj zahodni kolodvor.
7-08 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbiž.
10-23 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

7-09 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža.
8-44 zjutraj. Osebn. vlak iz Novega mesta, Kočevja.

11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Gorice c. kr. dr. žel., Trbiža, Celovca, Linca, Praga, Dunaja zahodni kolodvor.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Topolce, Novega mesta, Kočevja.
4-30 popoldne. Osebn. vlak iz Selceta, Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka, Trbiža, Gorice c. kr. dr. žel., Trsta c. kr. dr. žel.
8-35 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Topolce, Novega mesta, Kočevja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Praga, Linca, Dunaja juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža, Trsta c. kr. dr. žel., Gorice c. kr. dr. žel.
11-34 ponoči. Osebn. vlak iz Pontablja, Trbiža, Trsta c. kr. dr. žel., Gorice c. kr. dr. žel.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
10-45 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-49 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.
6-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.) (Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjeevropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Važno za vsakega!

Povodom 25 letnega obstoja svoje trgovine kakor tudi časa, odkar sem iznašla jaz, Ana Csillag, pomado za rast las in brade, sem založila pri eni prvih bank na Dunaju 100 srečk, katerih glavni dobitek se razdele sorazmerno med moje cenjene odjemalce in sicer vse, kar se vleče do 1. januarja 1907: to pa se zgodi na ta način, da dobi vsak odjemalec, ki naroči en lonček moje pomade za 1 fl., eno delno nakazilo na dobitek teh 100 srečk **zastonj**, pri naročbi treh lončkov 3 nakazila, pri 5 lončkah 5 nakazil, pri 10 lončkah 10 nakazil itd., dokler se bo še katera dobila. Prihodnje srečkanje je že 1. novembra in sicer državnih srečk iz l. 1860, glavni dobitek 600.000 kron, in dunajskih komunalnih srečk, glavni dobitek 400.000 kron, 15. novembra ogrskih premijskih srečk, glavni dobitek 300.000 kron, zemljiških srečk, glavni dobitek 90.000 kron, ogrskih hipoteknih srečk, glavni dobitek 70.000 kron, 16. decembra državnih srečk iz l. 1864, glavni dobitek 300.000 kron in na vse zadnje turških srečk, glavni dobitek 600.000 kron.

V najboljšem slučaju morejo moji cenjeni odjemalci dobiti skupno vsoto **2 milijonov 390.000 kron**, ki se bo razdelila 1. januarja 1907 na vse, ki bodo imeli nakazila na te dobite. Tako se torej nudi vsakemu prilika, popolnoma zastonj, ne da bi bilo treba kaj plačati, se vdeležiti glavnih dobitkov zgoraj navedenih srečk in prosim najljubše, da mi dopolnjete kar najhitreje svoja cenjena naročila; s tem se že udeležite zgoraj navedenih srečkanj. Cena lončka moje pomade je 1 fl. 1.—, 2.—, 3.— in 5.—, ki se mora poslati naprej ali pa po poštoem povzetju. — Serije in številke vseh 100 srečk obsega jočih nakazil, katera dobe moji cenj. odjemalci zastonj, pošljem v zavojih in tako more vsak kontrolirati vsako srečkanje. 3598-1

Moja pomada za rast las in brade je svetovnoznana, je razširjena in priljubljena v najvišjih krogih vseh civiliziranih dežel, o čemer se morem izkazati s tisočimi priznanih pisem. Upam, da boste porabili to ugodno priliko, ki se vam do sedaj še ni nikdar nudila, kar najbolj in naročite veliko moje pomade, ki se tudi lahko leta in leta brani, ne da bi se pokvarila. Vsakdo si more obrniti lase goste in dolge do visoke starosti, ako uporablja pomado za rast las, ki jo je gospa Ana Csillag sama iznašla. Nobeno drugo sredstvo nima toliko hranilnih snovi za lase kakor pomada gospe Csillag, ki si je s polno pravico pridobila svetoven sloves, ker so dosegli gospodje in dame že po porabi prvega lončka pomade najboljšie uspehe s tem, da neha izpadanje las že po nekaj dnevih popolnoma in se pokažejo novi lasje. Ta uspeh dokazujejo tisočimi priznanih pisem, ki prihajajo z vsega sveta, ker le resnica diči uspeh.

Z odličnim spoštovanjem

Ane Csillag glavnik Loreley
nezlomljiv, komad 1 fl.

Ana Csillag, Dunaj
L. Graben 31

(kamor naj se pošiljajo vsa naročila.)

100 srečk katerih glavne dobiteke prepuščam od danes do 31. decembra 1906 svojim cenjenim odjemalcem zastonj:			
25 srečk avstr. rdečega križa glavni dobitek K	60.000	1 srečka državna iz leta 1860 glavni dobitek K	600.000
5 " ogrskega " " " " " " "	30.000	1 " " " " " " " "	300.000
1 " budemska " " " " " " "	40.000	2 " tiski " " " " " " "	180.000
1 " Paiffyjeva " " " " " " "	84.000	1 " ogrska premijska " " " " " "	300.000
1 " Rudolfska " " " " " " "	30.000	25 " Dombau " " " " " "	30.000
1 " Salmova " " " " " " "	84.000	1 " zemljiška " " " " " "	90.000
1 " Salmova " " " " " " "	70.000	1 " Claryjeva " " " " " "	52.000
1 " ogrska hipotekna " " " " " "	400.000	25 " 16-Sziv " " " " " "	30.000

AVGUST REPIC

sodar

40

Ljubljana, Kolezijska ulica 16

(v Trnavem)
izdeluje prodaja in popravlja
vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Suknenih ostankov voliko v zalogi.

Za jesensko in
zimsko sezono

se priporoča trgo-
vina s suknenim,
platnenim in manu-
fakturnim blagom

HUGO IHL

Ljubljana, Špitalska ulica št. 4.

Vzorec na zahtevanje poštnine prosto.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl

Prodajalna in komptoar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Dalavnica:

Igriske ulice št. 8.

Pleskarska mojstra o. kr. dr. in o. kr. priv. juž. želez.

Slikarja naplsoy.

Stavbinska in pohišvena pleskarja.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, si-

karje in zidarje, štedilnega mazila za

hrestove podo, karbolinaja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu

najnovejše, najboljše in neprecenljivo

sredstvo za likanje sobnih tal pod

imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za

vse v najin stroko spadajoče delo v

mesta in na oželi kot priznano realno

in fino po najnižjih cenah.

Senzačna novost za dame!

Japonska creme za prsa. Edino gotovo učinku-
vitje in popravo **bujnih prs.** Prekaša vse tozadevne preparate. Uporablja se
samo zunaj, zato se rabi pri vsaki telesni konstituciji. Zdravniško preizkušeno
in priporočeno. Zajamčeno neškodljivo. **Presenetljiv učinek po kratki upo-**
rahi. Cena lončku z navodilom uporabe vred K 7.—. Lonček za poskušnjo
K 4.—. — Razpošilja diskretno po poštoem povzetju ali če se denar naprej pošlje
Karolina Weil, Dunaj XVI., Ottakringerstrasse 31 M, II. nadst. 17.
3518-2

Poštne hranilnice št. 49.086.

Telefon št. 133

Glavna posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4½ % od dne vložitve do dne vzdiga

brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo

Varst. znamka: Sidro.

Liminent. Capsici comp.

nadomestilo za 3606-1

Pain-Expeller s sidrom

priznana izborna, bolečine tolažeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd.;
po 80 h. K 1-40 in K 2- se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno
prihujenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne ste-
klenice v skatljicah z našo varstveno znamko „sidro“ potem je
vsakdo prepričan da je dobil orig. izdelek
Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Eliščina c. 5 nova.

Razpošiljanje vsak dan.

F. Z. 5621 ex 1906.

3611-1

Razglas.

C. kr. tabačna tvornica v Ljubljani razpisuje s tem za dražbo nastopni
odpadkov in starega blaga pisмено

konkurenčno razpravo.

3200 kg odpadkov trojnika (Drillich), zavito v bale, bruto za netto.
800 " " domačega platna " " " " " "
4300 " " jutnega " " " " " "
5800 " " hodničnega " " " " " "
1700 " " jutnih niti " " " " " "
5000 " " vrvi " " " " " "
120 " " bombažastih vrvi " " " " " "
600 " " cigaretne papirja, nečistega, zavitega v bale brutto za netto
8000 " " papirja, finega, belega, " " " " " "
10000 " " preprostega, belega " " " " " "

Že rabljena jutna embalaža od turškega tobaka, še pripravna za zavijanje

in sicer:

5400 kg = 19200 komadov prevleke, tenka in redka tkanina, 150 — 180 cm

dolga in 80 cm široka.

4950 " = 14000 komadov prevleke, pletenastih, 180—220 cm dolgo in 2

do 35 cm široko.

550 " = 1500 komadov prevleke, pletenastih, črno barvanih, z belo pas

na sredi, 30 cm širokih, 190 cm dolgih; dalje

17000 kg litega železa (odlomki), nezavito,

3170 " ožganega " " " " " "

360 " medi, nezavito

9100 " kovanega železa, nezavito,

1350 " železne pločevine, nezavito,

150 " bakrene " " " " " "

85 " medene " " " " " "

250 " cinkaste " " " " " "

450 " železnega struženja " " " " " "

6 komadov = 1525 kg vratil iz kovanega železa, 10 cm debelosti, dolgoti

3 25, 3 50, 3 65, 4 05, 4 45 m, nezavito,

2 komada = 1820 kg kotnih zobčastih koles 1 do 2 z lesenimi zobmi 1800 mm

premera, 220 mm vrtalnosti, nezavito,

2 komada = 409 kg kotnih koles z železnimi zobmi 800 mm premera, 105 mm

vrtalnosti, nezavito,

2 komada = 423 kg presličnih koles z lesenimi zobmi, 1000 mm premera

105 mm vrtalnosti, nezavito,

2 komada = 119 kg zobčastih koles z železnimi zobmi, 250 mm premera

105 mm vrtalnosti, nezavito,

2 komada = 795 kg zamašnjakov, 1270 mm premera, 105 mm vrtalnosti, nezavito,

6 komadov = 1044 kg jermenskih plošč 1270 x 200 x 105 mm, nezavito,

2 komada = 602 kg dvodelnih jermenskih plošč 800 x 410 x 78 mm, nezavito,

2 komada = 280 kg jermenskih plošč 500 x 425 x 78 mm, nezavito,

4 komade, okoli 10000 kg peščenjakov (Kollergang) iz litega železa,

Pismene, s pobotnico kake c. kr. blagajnice o vložnem 10 % vadiju opre-

ljene in z 1 K za polo kolkovane ter na naslovni strani zavitka z napisom

„ponudbe za prevzetje odpadkov“ označene ponudbe se morajo najpo-

zneje do 18. oktobra 1906 opoldne vlagati pri c. kr. tabačni tvornici v Ljubljani

Za vložitev vadija se morajo porabiti predpisani (trije) zaznamki (polot-

formularji), ki se dobivajo pri c. kr. blagajnicah.

Ponudbe se lahko glase ali na prevzetje posameznih odpadkov ali na

vsega blaga, vendar se morajo navedene cene glisati v številkah in besedah

vsako posamezno vrsto razpisanih predmetov za metrski stot loko tabač-

tvornica v Ljubljani in bi se na oferte, ki se glase na ponudbe sopo-

nudnikov, nič ne oziralo.

Zdražitelju se prepuste samo razpisane množine tega starega blaga, ne pa

med tem že znabiti nabrane množine.

Gospodje ponudniki se morajo v pondbah izrecno zavezati, da bodo, ko

postanejo zdražitelji, blago najpozneje tekom treh tednov po sprejetju

zadevnega oblastila, po prejšnjem poplačilu, spravili iz tvorniških prostorov.

Če bi se ta pogoj ne izpolnil, zapade vadij, ne da bi se erar s tem odpovedal pra-

viciam, pristojecim mu po dvornem kamealuem dekretu od 12. avgusta 1825.

§ 908 obč. drž. zak.

Odpadki se lahko vsak dan med uradnimi urami pregledajo in se po po-

nudbeni razpravi ne bode oziralo na ugovore zaradi neugojčega blaga.

Ponudniki jamčijo s pondbami do odločitve c. kr. generalnega ravnateljstva

tabačne rešije na Dunaju o uspehu konkurence.

Pobotnica o 10 % vadiju, vložnem pri kaki c. kr. blagajni se, gospodom po

nudnikom vrne po odločitvi c. kr. generalnega ravnateljstva na Dunaju.

Na po gornjem roku vložene ali nepravilno opremljene ponudbe se

bode oziralo.

C. kr. tabačna tvornica,

3513-2

Ročno izdelovanje perila.

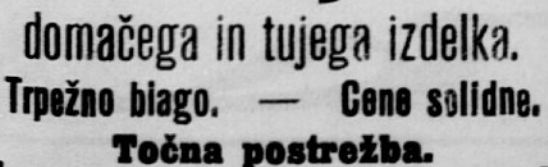

Moritz MILLER & Co.

c. in kr. dvorni in komorni dobavitelji.

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18, Gorenje Avstrijske.

**Vodstvo družbe „sv. Cirila in
Metoda“ v Ljubljani.**

se priporoča v izvršitev vseh **kamnoseških del iz umetnega kamnja** (v različnih imitacijah) kakor: **posamezne dele za fasade, balkone, grobne spomenike** itd. **Stopnice** po naročilu narejene z železno sestavo, **cementne cevi** (rore) z vloženo žično pletenino za napravo vodotokov, vodovodov itd. itd. **Plošče iz cementa (metalique)** preproste in z različnimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd. **Prevzetje betonskih naprav in vodnjakov** na podlagi posebnega patenta. — **Portlandcement in romancement iz Weissenbacha**. — Proračuni stroškov zastoj in poštne prosto.

sestoječe iz **2 hiš z gospodarskim poslopjem, travniki, njivami, gozdi s srenjskimi pravicami**, kakor tudi ves inventar z blagom vred, tako da kupec ne potrebuje drugega, kakor da nastavi pomožno osebo in gospodarstvo vodi naprej. Lastnik želi vse svoje posestvo, kakor leži in stoji, prodati zaradi tega, ker bi se rad z mladoletno svojo družino preselil v Srednjo vas v svoj novi hotel. Prilika je izvanredno ugodna. Vsak kupec si posestvo lahko ogleda na **Bohinjski Bistrici pri Mito Groboteku.**

Zastopstvo „CROATIE“ v Ljubljani
Cesta na juž. železnico št. 26.

Klobuki se vedno sprejemajo v popravilo. Zunanja naročila točno

Z. Krajnc.

oprave.

Knjižna novost:

Ljudmila Poljanec Poezije.

V tej lično opremljeni knjižici je izšla zbirka poezij pesnice, ki jo je poznalo doslej občinstvo pod pseudonimom Nataša kot odlično so-trudnico slov. leposlovnih listov, zlasti „Ljubljanskega Zvona“. Mehka lirika, polna globokega čustva, se bo s svojim mehkim elegičnim tonom brez dvoma prikupila vsakemu čitatelju. — Priporočamo jo posebno slov. naobraženemu ženstvu. 54 94

Cena broš. K 2—, po pošti K 2-10, eleg. vez. K 3—, po pošti K 3-10.

Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani.

V Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 6
(nekdaš Tambernino)

se prodaja **zlato** in srebrno blago.

Sprejemajo se popravila in nova dela
Urarji popust. 1459 25

Z odličnim spoštovanjem

Ign. Radoš, zlatar.

Ne berite

samo, ampak poizkusiti morate staro

preizkušeno zdravilo

Liliskomlečno milo Steckenpferd
Bergmanna & Co., Draždane in
Dečín na Labi

prej Bergmannovo liliskomlečno
milo (znamka 2 škrtata), da dobite
belo polt brez peg in nežno kožo
na obrazu. 2349 - 15

Po 80 vin. ga prodajajo v Ljubljani
lekarnar J. MAYR, drugg. A. KANC-
VIKTOR SCHIFFER, parf. OTON
FETTICH-FRANKHEIM.

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja
dni 6 dni

izvrstna prilika za potovanje
je in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

"Amerika" 24.000 ton
"Kaiserin Augusta-Victoria" 25.000 ton
toraj še enkrat večji
kakor do sedaj veliki parniki z 8-12.000 tonami

Pojasnila daje zastopnik:
Ljubljana Fr. Seunig,
Kolodvorske-ulice št. 28
Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Br. Novaković

posestniki vinogradov na otoku Braču in v makarskem primorju
v Dalmaciji.

Čast nam je naznaniti slavnemu občinstvu, da smo vsled želje
naših cenjenih odjemalcev odprli moderni

vinotoč

v Sodnijskih ulicah št. 4,

kjer točimo mnogovrstna pristna vina svojega pridelka po najnižjih
cenah.

Zaradi točne postrežbe in olajšanja truda našim cenjenim od-
jemalcem, sprejemamo naročila, ozir. prodajamo tudi v vinotoču
v Sodnijskih ulicah št. 4 vina, konjak itd. v steklenicah po
ravno tisti ceni in enake vrste, kakor v skladišču na Starem trgu.
Zahvaljujoč se za do zdaj izkazano nam čast se priporočamo
slavnemu občinstvu 3602

z velespoštovanjem

Br. Novaković.

Dobre in ceno!

Anton Schuster

v Ljubljani, Spitalske ulice št. 7

priporoča

3565 2

novosti

konfekcije za dame in deklice,
bluz, deških oblek, modnega
blaga za dame in gospode,
parhenta, flanelastih odej, gar-
nitur,, najboljša belo blago za
perilo in vsakovrstne preproge.

Največja izbira v boah.

Konfekcijski katalogi brezplačno in poštne prosto.

Uzorci na zahtevavanje poštne prosto!

Solidna postrežba. Najnižje cene.

Dobre in ceno!

Pred nakupom

oglejte si velikansko 39

sukneno zalogo

R. Miklauca

v Ljubljani, Špitalske
36 ulice št. 5.

Ostanki
pod ceno!

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
Klobuke cilindre in
čepice
v najnovejših
faconah in v velikih izberah
priporoča
Ivan Soklič.
Pod tranco št. 2. Postaja elek. železnice.

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varo-
vati pred vsako nesnogo
ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana
razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že
40 let se je izkazalo meščno vlažno mazilo, tako
imenujemo prasko domače mazilo kot za-
nesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane,
olajšuje vnetje in bolečino, hladi in pospešuje
zaozdravljenje.

K Razpošilja se vsak dan. 24
1 cela pušica 70 v, 1/2
pušice 50 v. Proti pred-
plačilu 3 K 16 v po pošti
se pošilja 4 pušice, proti
predplačilu 7 K 10 pušic
poštne prosto na vsako
postajo avstro-ogrsko mo-
narchije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito de-
ponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga
B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga 3352-2
Malá strana, ogel Nerudove ulice 203

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani se dobiva pri go-
spodih lekarnih: G. Piccoli, U.
pl. Trnkóczy, M. Mardetschlä-
ger, J. Mayr.

Davorin Rovšek

fotograf v Ljubljani

priporoča slav. občinstvu iz mesta in z dežele svoj

fotografski zavod

v Kolodvorskih ulicah št. 32

ter naznanja obenem, da opusti svojo filijalko v Wollovih ulicah
s 1. oktobrom t. l.

P. n. občinstvu si dovoljujem ob tej priliki zahvaliti za dosedanje
naklonjenost ter zagotavljam, da bom slavno isto v svojem glavnem za-
vodu tem skrbneje postregel, ker mi bo potemtakem omogočeno, vse
delo nadzirati

Za najsolidnejšo in umetniško izvršbo, kakor tudi za točno postrežbo
se jamči. 3544-2

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 255-41

Največja zaloga

pohištva

za spalne in jedilne sobe,
salone in gospodarske sobe,
Preproge, zastorji,
modrool na vzmeti,
žimnati modrool,
otroški vozički itd.

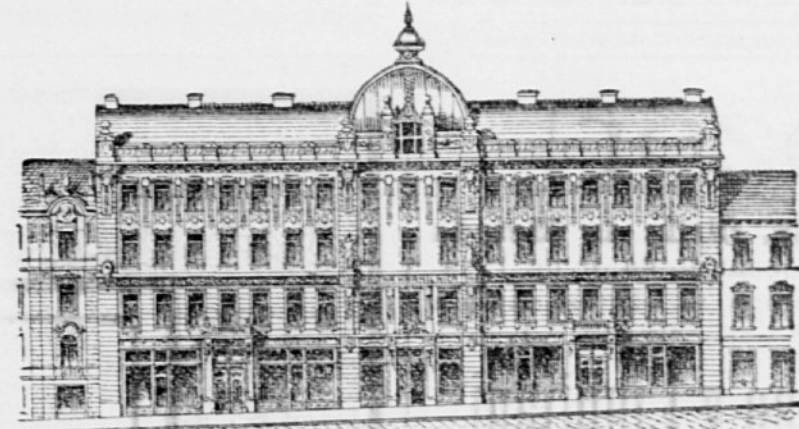
Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Stanje hranilnih vlog:
22 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 760.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,

[poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure do-
poldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4%
ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapi-
talu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica
iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

**Za varnost vlog jamči poleg lastnega re-
zervnega zaklada mestna občina ljubljanska
z vsem svojim premoženjem in vso svojo
davčno močjo. Da je varnost vlog popolna,
svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico
tudi sodišča denar maloletnih otrok in va-
rovancev.** 161-10

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 1/2% na leto. Z obrestmi
vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da zna-
šajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega
kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol
leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi
vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto
6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo
dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne
papirje.